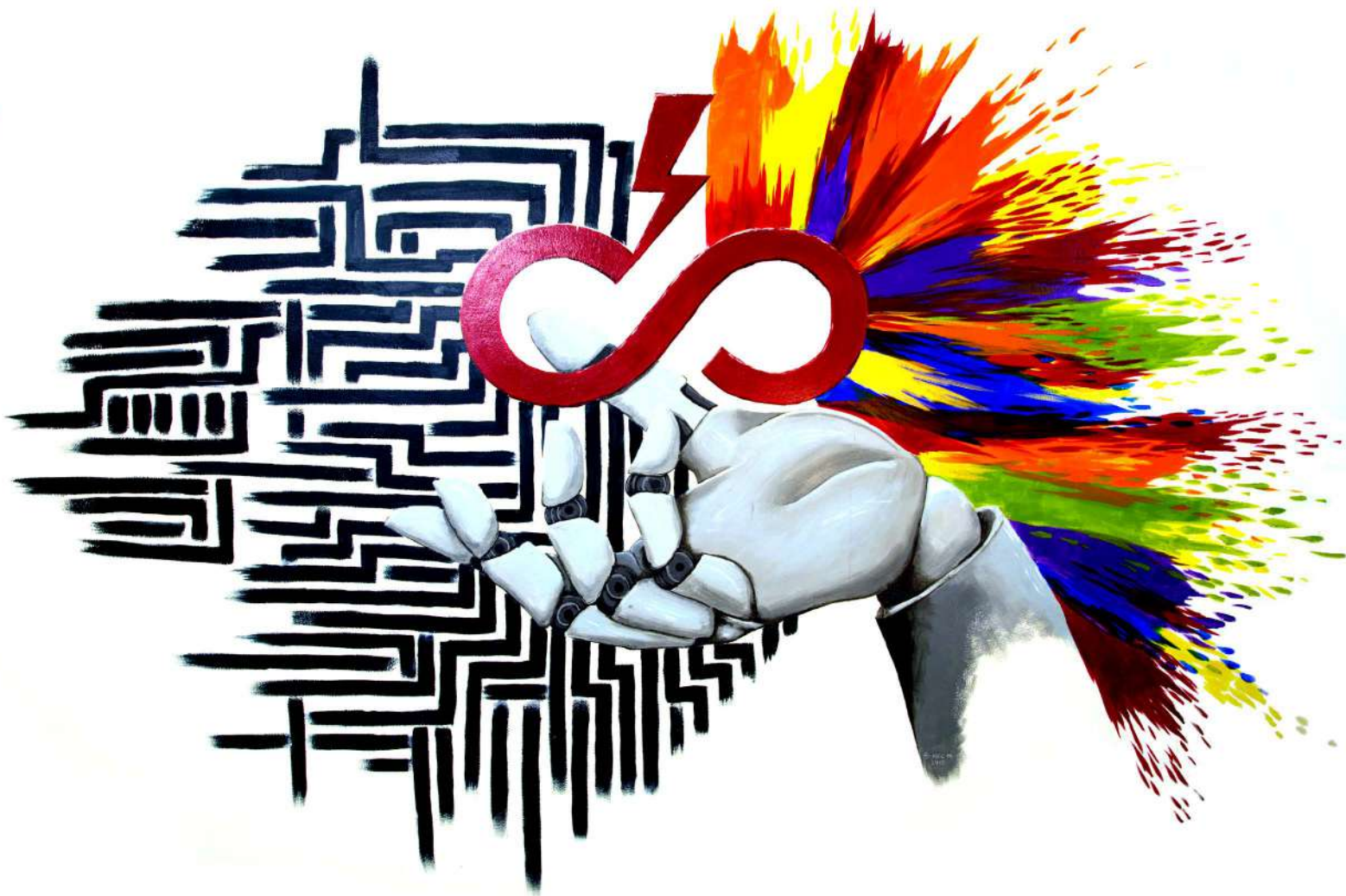
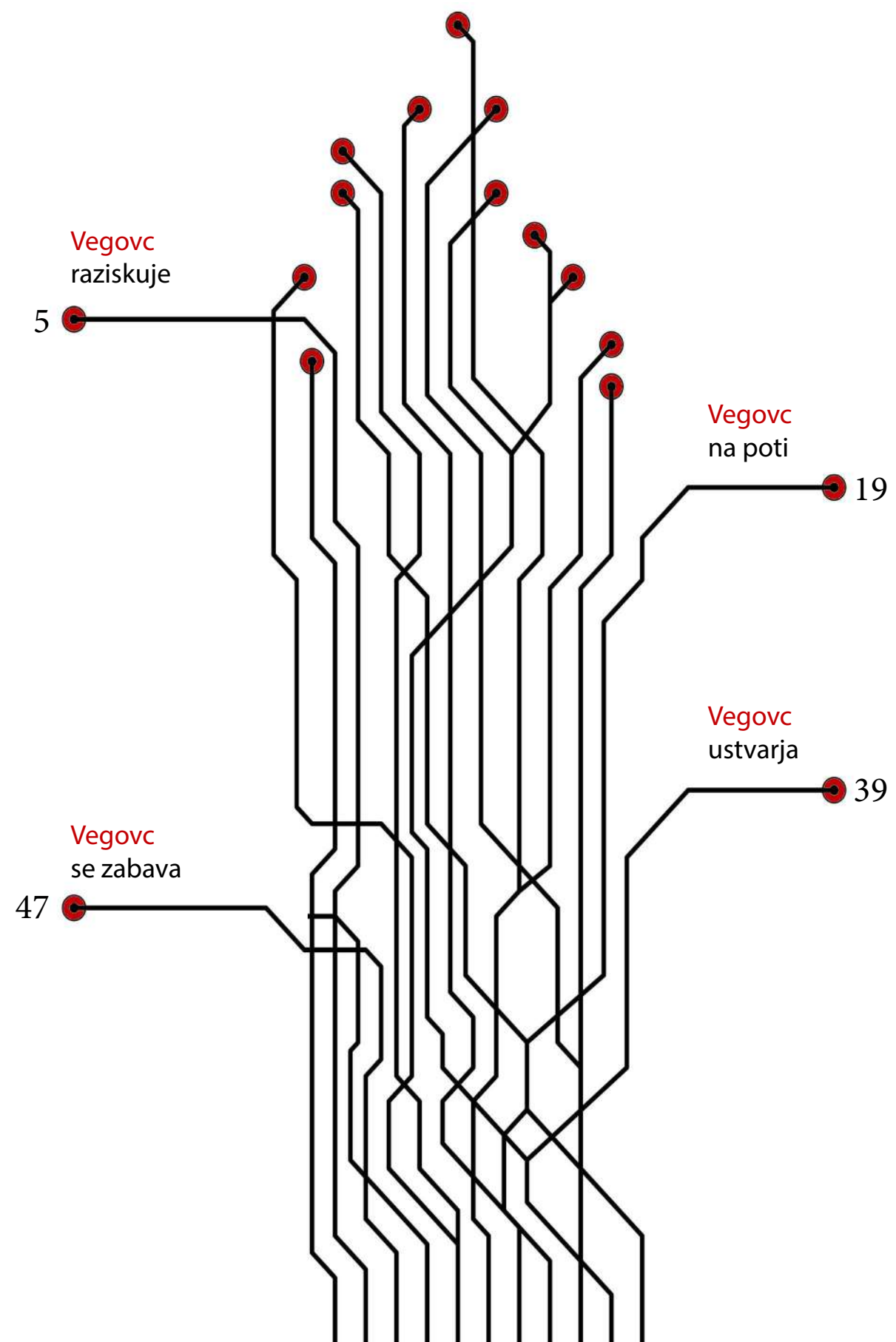

2021/2022

VEG VC

Uredniški odbor in oblikovanje:

Jaka Kovač, G 2. B
 Matija Vene, G 2. B
 Domen Kene, G 2. A
 Brina Ravbar, G 2. A
 Živa Makše, G 2. A

Mentorici:

Manuela Markoja Šubara, prof.
 Marjeta Šušteršič Menart, prof.

Tiskarna:

COLLEGIUM GRAFICUM, Ljubljana

Fotografije:

Ažbe Perme, G 2. A
 Jaka Kovač, G 2. B
 in avtorji člankov

Izdala:

Elektrotehniško-računalniška stokovna
 šola in gimnazija Ljubljana

Avtorica naslovnega grafito:

Mila Štimec, dijakinja Vegove Ljubljana
 do šol. l. 2020/2021

Naklada: 300 izvodov

Ljubljana, 2022

Vegovcu na pot

Aleksandar Lazarević, ravnatelj

Spoštovane dijakinje, spoštovani dijaki, cenjene profesorice in profesorji in spoštovani vsi drugi, ki listate letošnjega Vegovca!

Vsak učitelj ve, da je pri tem, da bi znal najti pravo pot do dijaka, v prvi vrsti pomembno, da ga dobro (s)pozna. Učitelji vas dijake vsakodnevno spoznavamo pri svojih učnih urah, a pogosto o vas največ izvemo prav takrat, ko nismo v razredu.

Zato je druženje za Vegovca in ob njem vsako leto pomembna priložnost, da dijaki spoznavate drug drugega in da vas spoznavamo tudi učitelji. Naši kletni šolski prostori so v zadnjih letih po zaslugi pravih zamisli, zagnanosti in vztrajnosti dijakov in mentorjev postali pomembna ustvarjalnica, vsako leto tudi za ustvarjalce Vegovca.

Pred nami je tako še en Vegovc, ki razkriva, kaj vse dijaki znate in zmorete tudi izven razreda. Spoznajmo se, da bomo lahko bolje razumeli drug drugega. Če bomo bolje razumeli drug drugega, bomo lahko učitelji vaši boljši usmerjevalci in posredovaci znanja, dijaki pa kdaj tudi naši učitelji in navdihovalci.

VEGOVC

RAZISKUJE

Digitalizacija

Nejc Bedekovič, Andrej Matos, Nejc Mikelj, Maks Rogelj, Tim Tisak, R 4. A

Digitalizacija je proces pretvarjanja analognega signala v digitalno obliko. Pretvorba analognih informacij se izvede s postopkom skeniranja in kvantizacije. Gre za opisovanje objekta, slike, zvoka, dokumenta ali signala z binarno kodo, običajno z namenom da bi ga shranili oz. elektronsko obdelali na računalniku ali drugih elektronskih napravah.

Digitalizacija dandanes ni več izbira, je nuja. V svetu je namreč postalo jasno: kdor ni hiter, odziven, zanesljiv in prilagodljiv, zaostane. Intenzivna in inovativna raba informacijsko-komunikacijske tehnologije prinaša možnosti za zmanjšanje stroškov poslovanja, povečanje učinkovitosti dela, krepitev inovacijskih sposobnosti, večjo pritegnitev potrošnikov in možnosti širjenja na nove trge. Za tovrstna podjetja so značilne velike možnosti rasti, majhni začetni vložki v opremo in hiter dostop do globalnih trgov.

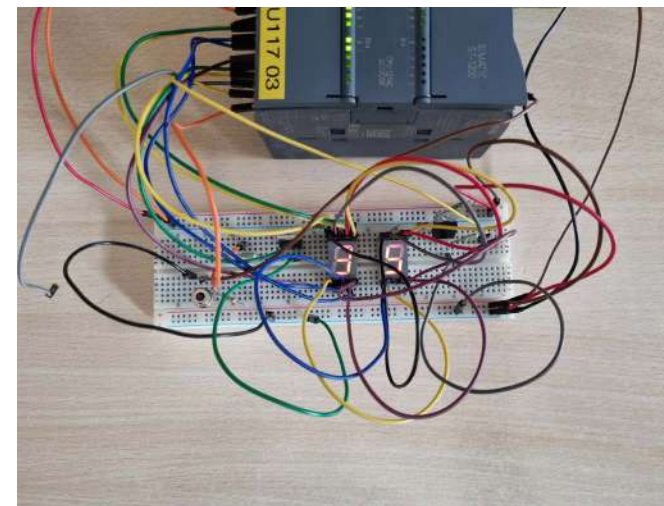
Ob toliko prednostih pa najdemo tudi nekaj slabosti. Z razvojem digitalizacije se večja tudi vloga globalizacije, ki povzroča poenotenje sveta, kar pomeni, da digitalizacija posredno povzroča izginjanje kulturnih posebnosti. V virtualnem svetu se nenehno uporablja angleščina kot edini uporabni jezik – računalniški programi, blogi in različna gradiva so v večini napisani v angleščini, da so tako lažje dostopni širšemu spektru ljudi, kar kasneje prinaša kulturne posledice. Distopični pogled na digitalizacijo pa

opozarja, da ljudje postajamo sužnji digitalne tehnologije in od nje odvisni.

Iz česa je sestavljen dober digitaliziran sistem

Nek proces želimo digitalizirati zato, da neko ponovljivo dejavnost avtomatiziramo in izboljšamo kvaliteto informacij, tako da jih zbiramo in ustrezno strukturiramo. Potem lahko te podatke uporabimo in enostavneje odkrijemo razmerja med njimi. Potrebe se lahko od procesa do procesa močno razlikujejo, kar tudi zahteva precej različne sisteme. Dober digitaliziran sistem je običajno sestavljen iz nadzornega sistema oziroma strežnika, ki upravlja z vsemi ostalimi sistemi. Običajno dodamo vmesnik, prek katerega lahko spremljamo in nadzorujemo določene procese, bazo, v kateri shranjujemo zbrane podatke ali beležimo stanje. Če gre za digitalizacijo v industriji, pogosto uporabljamo krmilnike, ki lahko upravljajo tudi z drugimi elektronskimi napravami kot na primer motorji.

Digitalizacija v industriji

V šoli smo se do zdaj naučili uporabljati tako Arduino mikrokrmilnike kot tudi Siemensove PLC-je. Kateri od njih je boljši za uporabo v industriji? Večinoma je priporočljivo, da se v industriji uporabi PLC, saj ponuja boljše skupne zmogljivosti vhodno-izhodnih vrat in robustnost, ki je v industriji ključnega pomena. Poleg tega imajo PLC-ji uporabniški vmesnik, primeren za industrijo, ki ga Arduino žal nima. Vseeno pa je Arduino še zmeraj izvrsten za določene projekte, saj lahko dobimo natančnejše meritve, poleg tega pa so veliko cenejši.

Naša rešitev

Sistem, ki smo ga razvili, je sestavljen iz petih posameznih delov, in sicer kontrolnega strežnika, napisanega v Node.js-u, industrijskega krmilnika Siemens, strežnika, ki se povezuje s Siemensom, uporabniškega vmesnika in podatkovne baze.

Deluje tako, da se strežnik poveže s krmilnikom, kar omogoča preprosto

branje in pisanje na mikrokrmilnik. Na strežniku je nastavljen interval, ki diktira, na koliko sekund naj strežnik podatke prebere z mikrokrmilnika in jih prek spletnega vtičnika pošlje na kontrolni strežnik. Ko kontrolni strežnik prejme podatke, si jih s časovnim žigom shrani v podatkovno bazo in jih prepošlje na spletni vmesnik. Enako deluje, če uporabnik na uporabniškem vmesniku vpiše podatke. Pošljejo se kontrolnemu strežniku, ki pa jih le prepošlje strežniku, ki upravlja s Siemensom, ta pa jih zapiše na mikrokrmilnik. Kontrolni strežnik deluje kot neka centrala, prek katere potujejo vsi podatki, kar omogoča preprost nadzor in shranjevanje.

Skozi celoten proces razvoja smo ugotovili, kako preprosto je digitalizirati in avtomatizirati nek proces, kot sta recimo merjenje ali nastavljanje temperature.

Zaključek

Digitalizacijski trend se ne namerava posloviti. Precej verjetno je, da se bo (tudi v Sloveniji) digitalizacija vedno močnejše prenašala tudi v naš vsakdan. Telekom Slovenije je že imel ideje s projektom »Modro mesto« in drugi mu bodo zagotovo sledili do točke, ko bo tudi pri nas zraslo prvo pametno mesto.

Dejstvo je, da so različne tehnologije vedno bolj dostopne vsem, ki želijo z njimi razvijati. To smo dokazali tudi z našo nalogo, v kateri je bila edina »draga« komponenta sam PLC. Zato lahko na trg pride ogromno različnih rešitev, kar omogoča boljše in cenovno ugodnejše rešitve tudi za industrijska okolja.

SmallFox – majhna naprava za večjo varnost

Jaka Kovač in Matija Vene, G 2. B

Pino Pavlin in Erik Gruden, dijaka G 3. A, sta se v letošnjem šolskem letu udeležila tekmovanja POPRI, na katerem sta predstavila svoj inovativni izdelek SmallFox. Požela sta kar nekaj odličnih komentarjev in se tako odločila, da se s koncem tekmovanja razvoj tega izjemnega izdelka ne bo končal. Z njima sta se pogovarjala Jaka Kovač in Matija Vene.

1) Kako sta dobila zamisel o vašem izdelku in kako je ta sestavljen?

Prej sva imela že dve ideji, vendar sva ugotovila, da nobena od teh ne bo zares profitabilna, saj sta ta dva izdelka že obstajala. Takrat sva imela v mislih sistem za polnjenje telefona med vožnjo s kolesom ter ustvarjanje mreže za prevoz lokalno pridelanih pridelkov »iz njive na mizo«.

Tako sva s pomočjo prof. Lazareviča prišla do zasnove in ideje za SmallFox, napravo, ki omogoča boljšo varnost otrok in hišnih ljubljencev v avtu.

Sam izdelek je sestavljen iz dveh naprav. Prva je povezovalna enota, ki povezuje vse oddajnike, ki predstavljajo drugi del izdelka. Oddajnik namestimo na avtomobilski sedež ali pa živalsko kletko, ta pa potem sporoča osrednji enoti, ali je kdo na tistem mestu prisoten, poleg tega pa meri tudi temperaturo, tlak, vlago ter kakovost zraka. V primeru poslabšanja stanja uporabniku pošlje SMS, sproži pa tudi zvočno opozorilo.

2) Kakšna je izkušnja s tekmovanjem POPRI?

Na tekmovanju POPRI sva se najprej udeležila regijskega tekmovanja, kjer sva imela nekaj treme. Tam je bilo okoli šest idej, od tega so se naše in še dve drugi uvrstile na naslednjo stopnjo tekmovanja. Na državnem tekmovanju je bilo same treme sicer malo manj, je pa zato bila konkurenca toliko močnejša in zaradi tega nama ni uspelo zmagati. Po tekmonavnju POPRI pa sva se udeležila še tekmovanja na Fakulteti za ekonomijo in informatiko v Novem mestu ter osvojila prvo mesto za najboljšo podjetniško idejo.

3) Kakšno prihodnost napovedujeta svojemu izdelku? Imata že kakšnega dobavitelja? Kakšna bo cena?

Dobavitelja kot takega še nimava, a trenutno razvijava SmallFox 2.0. Poleg tega pa se že pogovarjamo o proizvodnji izdelka. Cena bo okoli 150 evrov za obe enoti, saj gre za kompleksno napravo, katere komponente niso najbolj poceni.

4) Kako so potekale priprave na izdelavo izdelka in v nadaljevanju na predstavitev? Je bil zaradi tega vašin učni uspeh na koncu leta kaj slabši?

Za samo zasnovo sva potrebovala približno pol leta. Najprej smo morali doreči izgled vezja, naročiti komponente in nato vse skupaj sestaviti. Ko je bil izdelek narejen, pa sva se lotila priprave predstavitve. Za tekmovanje sva morala pripraviti 5-minutno prezentacijo izdelka, ki sva jo pripravljala kar dobra dva tedna. Tako za predstavitev kot oblikovanje izdelka je bilo porabljenega veliko časa, vendar ocene kljub temu niso prav nič padle. Ponosno lahko rečeva, da sva leto zaključila zelo uspešno.

Kakšni so pogledi na svet z vidika mladega in starejšega profesorja?

Brina Ravbar in Živa Makše, G 2. A

Koliko časa že učite?

Čugalj: Nekje od dvanajst do petnajst let v kosu, začel pa sem že pred tridesetimi leti, a sem bil vmes tudi vzdrževalec opreme.

Dagarin: Če upoštevamo še čas, ko sem učil tudi prejšnje šolsko leto, bo skupaj približno 1 šolsko leto.

Kaj poučujete?

Čugalj: Trenutno poučujem praktični pouk za predmeta vzdrževanje strojne opreme ter električne in komunikacijske inštalacije.

Dagarin: Računalniške strokovne predmete. Lani sem poučeval praktični pouk pri predmetu RVP (računalniško vodenje procesov), letos pa predmete PPB (načrtovanje in postavitev podatkovnih baz), RAČv (računalništvo vaje – programiranje v javi) in INF (informatika).

Ali ste že kot dijak razmišljali o tem, da postanete profesor?

Čugalj: Ne, nisem.

Dagarin: Takrat še nisem kaj dosti razmišljal o tem, saj sem vedel le, da me čaka še študij na fakulteti.

Ali se spomnite prve enke, ki ste jo dali dijaku?

Čugalj: Predaleč nazaj je bila prva enka, se pa spomnim skupine šestnajst dijakov, ki so imeli vsi grajo ob polletju. Praksa se ocenjuje malo drugače kot preostali predmeti, saj tu dobiš v ocenjevanje izdelek. Če se dijaku ta izdelek ponesreči, se pokvari, pride tu do brezizhodne situacije. Menim, da je pri novejših generacijah glavni problem motivacija, da dijaki ne razmišljajo več o tem kaj in zakaj se dela ampak bolj o tem koliko je potrebno, da določen izdelek sploh naredijo. Na splošno povprašajo za več informacij, so tudi bolj odprti in več razmišljajo, zakaj se nekaj dela in kako najlažje pridet do čim boljšega rezultata. Stare generacije so se morale bolj potruditi, saj je bilo gradivo težko dostopno zaradi nerazvitosti računalništva. Tudi interneta še ni bilo.

Dagarin: Sam na Vegovi kot dijak nisem prejel negativne ocene (vsaj spomnim se ne, da bi jo), se pa tudi ne spomnim prve enke, ki sem jo dal dijaku, saj vsak dan dobim preveč novih informacij, da bi si lahko zapomnil.

Koliko časa porabite, da sestavite pisno ocenjevanje znanja?

Čugalj: To se mi zdi ena najtežjih stvari, vedno jih poskušam nadgraditi, prej določim kriterij. Ocenjujem sodelovanje, rezultat in kako so dijaki prišli do njega. Včasih je izdelek zelo dober, a so ga naredili po nekem že predpisanem postopku, kar pomeni, da nimajo izkušenj z napakami. Napake so pri izdelavi zelo pomembne, saj se prav iz njih najbolje naučimo. Največ odnese tisti, ki je prej delal napake. Nastane pa dilema pri tem, ko opazim, da imajo nekateri že izkušnje od prej, drugi pa ne. Med njimi so ogromne razlike, zato se vsakič znova sprašujem kaj in kako bi ocenil izdelek.

Dagarin: Pri tem je treba imeti pred očmi vprašanje, na kakšen način bo potekalo ocenjevanje. Če to upoštevamo, potem za sestavljanje ocenjevanja porabim približno štiri do osem ur.

Kaj je po vašem mnenju boljše – papirnata redovalnica ali eAsistent?

Čugalj: Oboje se mi ne zdi dobro, ima pa oboje dobre in slabe plati. Papirnato redovalnico smo včasih iskali po šoli in jo rabili zvečer vrniti v zbornico. Pri eAsistentu pa starši takoj vidijo, da je njihov otrok dobil slabo oceno, kar dijaku ne dopušča, da bi to staršem povedali sami. Kljub enodnevnemu zamiku prikaza ocen se mi to zdi premalo. Družina je namreč neka celota, ki potrebuje medosebno zaupanje in tega lahko eAsistent razrahlja. Mislim, da bi se slabih ocen morali bolj veseliti, saj to pomeni, da jih lahko popravimo in se iz tega več naučimo, enka je samo informacija.

Dagarin: Boljša je uporaba eAsistenta, saj ima revizijsko sled. Je pa problem, da je občasno preobremenjen in je treba malo počakati, da se ti stran naloži.

Kako vzdržujete mir in disciplino v razredu?

Čugalj: Ko sem bil mlajši, sem delal še po starem, prosil za tišino in mir ter jih prepričeval, zdaj pa poskušam biti pri razlagi čim bolj zanimiv in se probam postaviti v njihove čevlje. Moj kolega je nekoč izjavil, da mora biti učitelj predvsem dober igravec in jaz se strinjam s tem. Ne maram biti nasilen in z ocenjevanjem ter grožnjami zahtevati miru. Ko sem bil jaz še dijak, je profesor v eni šolski uri izprašal cel razred, vzel naprej snov in še ostalo mu je pet minut, da smo se vsi gledali v tišini, kot na pokopališču, danes se tako ne dela več.

Dagarin: Vzdrževanje miru in discipline v razredu ni lahka naloga. Najbolj učinkovit način je, da snov predavamo na način, da pritegnemo pozornost večine dijakov, saj bodo na ta način želeli slišati, kaj jim želimo povedati in bodo poslušali. Če to pri katerih dijakih ne gre, jim je potrebno dopovedati, da z nemirom motijo ostale, ki bi se želeli naučiti stvari, ki jih poučujemo.

Ali se vam zdi delo z dijaki s posebnimi potrebami posebej zahtevno?

Čugalj: Niti ne, ker jih sploh ne gledam kot nekaj posebnega, pretiranega, saj smo vsi tako različni, da se mi zdi vseeno. Če razred primerjamo s hrano, ima vsak svojo unikatno začimbo. Različnosti skupin se najbolj kažejo, ko pred tablo ne znajo česa rešiti. Rad opazujem, kakšnih načinov reševanja se spomnijo. Pri praksi se mi zdi dobro, da smo skupina, ne pa le posamezniki, kot pri drugih predmetih.

Dagarin: Dijaki s posebnimi potrebami so izziv, katerega težavnost je odvisna od predhodnih izkušenj profesorja. Tem dijakom je treba nameniti dodaten čas in prilagoditi program, kar je izkušenim profesorjem bistveno lažje kot nekomu, ki se s tem prvič srečuje.

Šola je že zelo stara, zgrajena je bila že davnega leta 1874. Ali vam je poučevanje v njej všeč?

Čugalj: Obiskal sem že moderne srednješolske centre po Sloveniji in svetu, bil sem tudi v starih stavbah, čisto takih, kot je Vegova. Sicer so debeli zidovi poleti prijetni, ampak najpomembnejše je srce šole, ki ga z vzdušjem naredimo mi. Tu mi je prijetno zaradi super sodelavcev in dijakov.

Dagarin: Da, sama starost zgradbe naredi šolo unikatno v primerjavi z ostalimi delovnimi mesti, kjer splošnost izgleda zgradbe naredi delovno mesto le eno izmed zgradb, v kateri se gibate.

Se vam zdi, da je bilo med vašim šolanjem lažje pridobiti zadovoljivo oceno?

Čugalj: Včasih je bilo drugače, saj so bili materiali za učenje težje pridobljeni. Vedno si lahko pameten, ko gledaš nazaj, a nikoli ne veš kaj se bo zgodilo pet sekund v prihodnosti, bi še dodal na to temo. Stvari se zdijo lažje, ko gledamo nazaj z nekaj znanja o dogodkih, ki so se zgodili. Ne upam soditi, kaj je bilo/je lažje, saj so pogoji drugačni.

Dagarin: Na to vprašanje je težko odgovoriti, saj je težavnost pridobitve zadovoljive ocene odvisna od več dejavnikov:

- pričakovanja dijaka
- predelane snovi pri predmetu
- način poučevanja (v učilnicah, na daljavo)
- profesorja, ki poučuje predmet

Sodobna tehnologija nam omogoča marsikaj, vendar nas na nek način zasvaja, sploh pametni telefoni in računalniki. Se vam zdi, da bi morale spletne strani, ki uporabljajo alogaritme za predlaganje personaliziranih vsebin, omejiti svoje delovanje?

Čugalj: Menim, da morajo biti neke omejitve pri vsem. Ljudje v vsakodnevem življenju vedno pazimo na svojo varnost, nihče se ne bi šel sprehajati po okenski polici, saj ve, da lahko pade in postane palačinka. Ljudje na internetu to varnost odmislijo, kar se mi zdi slabo; internet je namreč tako zelo globok, da se vedno lahko notri skrivajo pasti, ki se jim ne moremo izogniti, tudi če smo zelo previdni.

Dagarin: Da, prepovedati bi bilo treba uporabo teh algoritmov, v celoti za predlaganje političnih in zlonamernih vsebin. Za nakupe jih podpiram, saj je ravno to njihov primarni namen. Bi pa jim bilo potrebno omejiti združevanje podatkov z različnih spletnih strani v zaključeno celoto, s katero upravlja algoritem brez uporabnikovega dovoljenja.

Igor Čugalj, inž., svetovalec

VS.

Martin Dagarin, inž.

Vegovacraft

Jaka Kovač, G 2. B

Ob besedi krožek verjetno najprej pomislite na majhno organizirano skupino ljudi. Vegovacraft torej zagotovo ne more biti krožek, saj se te dejavnosti na šoli udeležuje približno 200 dijakov. Prav tako se lahko sestanemo kadarkoli, kjerkoli. Tudi organizirana skupina nismo. Kaj torej je Vegovacraft?

Vegovo obiskujejo dijaki z zelo različnimi interesi. Nekatere zanima računalništvo, nekatere elektrotehnika, spet drugi pa se zanimajo za oboje. Računalničarje morda zanima programiranje računalniških igric, elektrotehniki bi izdelali radioamaterski repetitor, spet drugi bi izdelali LED-mizo in jo sprogramirali tako, da lahko na njej igramo kačo.

V popoldanskih urah pod vodstvom strokovnjakov potekajo različni tečaji. Letos so naši strokovni mentorji skupaj oddelali 212 ur prostovoljnega poučevanja. Sem rekel strokovnjaki? Mislim sem na nediplomirane dijake, ki pa smo pravzaprav res strokovnjaki na svojem področju. Jaz sem letos vodil 20-urni začetniški tečaj programiranja mikrokontrolerja Arduino. Ostali tečajji so bili med drugim tudi tečaj uporabe sistema za nadzor različic GIT, tečaj izdelave igrice v Unreal Engine, tečaj programiranja mobilnih aplikacij Flutter in tečaj izdelave 3D-animacije v Blenderju. Nikakor pa ne smemo pozabiti tudi na nadaljevalni tečaj Arduino, priprave na radioamaterski izpit, tečaj uporabe CNC-rezalnika tiskanih vezij Wegstr.

Veliko let se že povezujemo z Zavodom 404. V sodelovanju z njimi smo se udeležili tekmovanja First Global Challenge, kjer smo skupaj z Norveško ekipo iskali rešitve za čistejšo prihodnost z električnimi avtomobili. Izdelali smo tudi darila za novo leto in dan žena.

Dejavnost se je začela z idejo o vtičniku za računalniško igro Minecraft. Od tam tudi ime. Sedaj imamo v šoli na voljo že kar 2 učilnici, obe izključno namenjeni obšolski dejavnosti. K 0 in K 8 sta posebej opremljena prostora, v katerih lahko dijaki razvijajo lastne projekte. Mnogi od teh uspejo tudi izven Vegove, na primer na tekmovanjih in v start-up podjetjih.

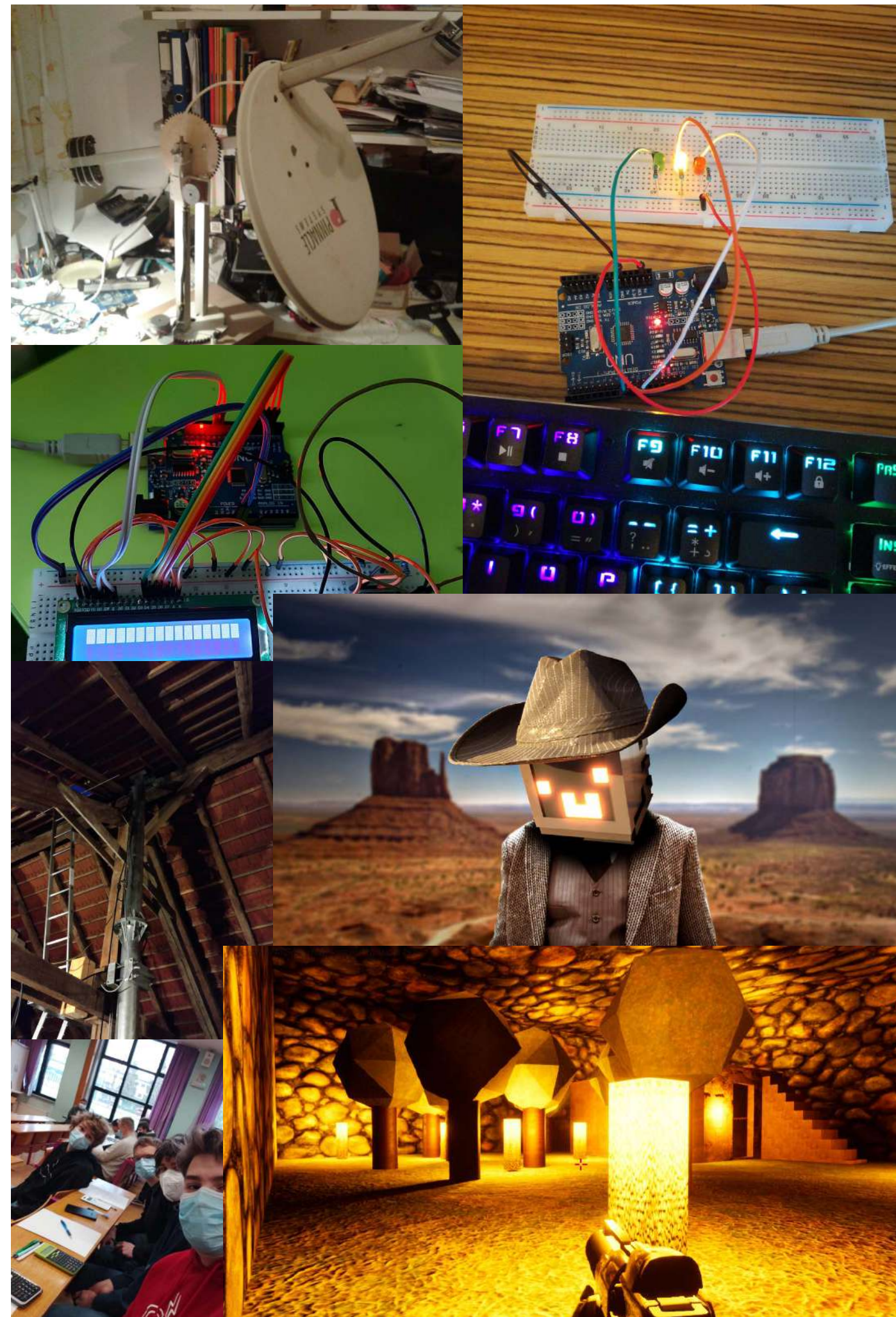
Drugi projekti pa so namenjeni izboljšavi šolskih prostorov. Sam na primer že drugo leto razvijam elektronsko ključavnico, s katero bi lahko dijaki lažje prišli v obe učilnici.

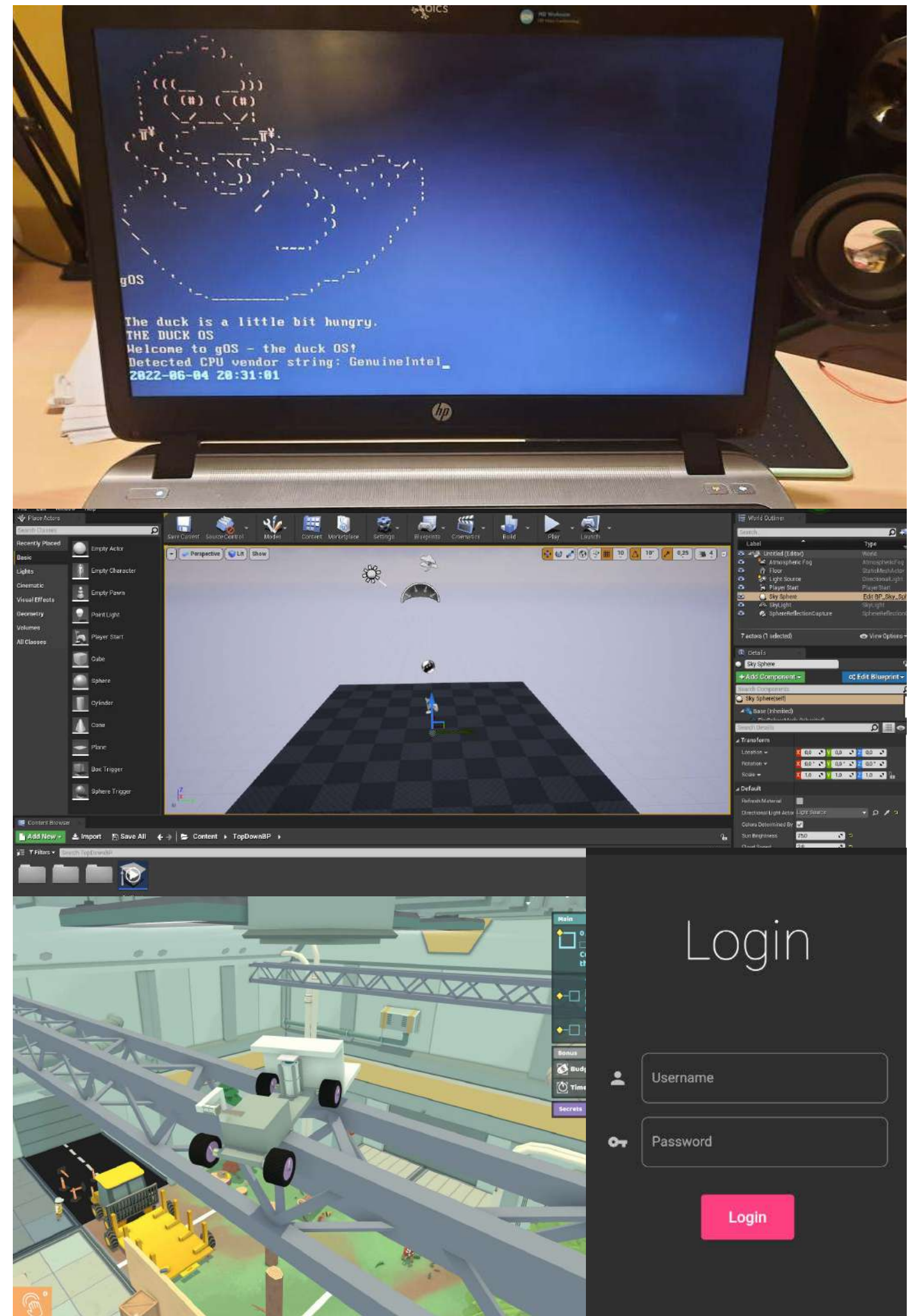
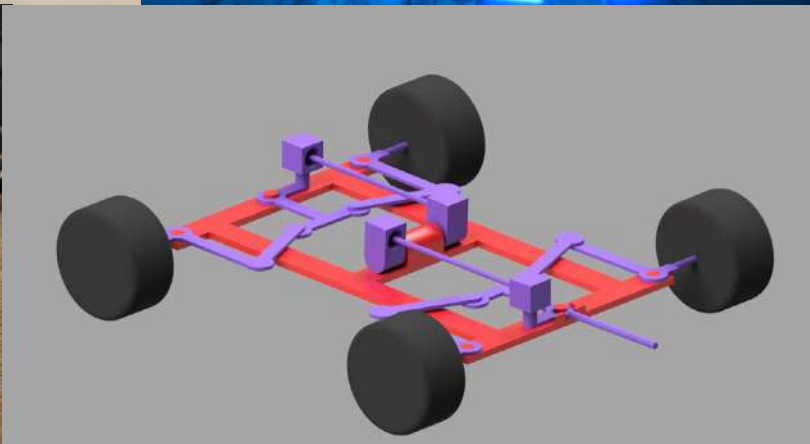
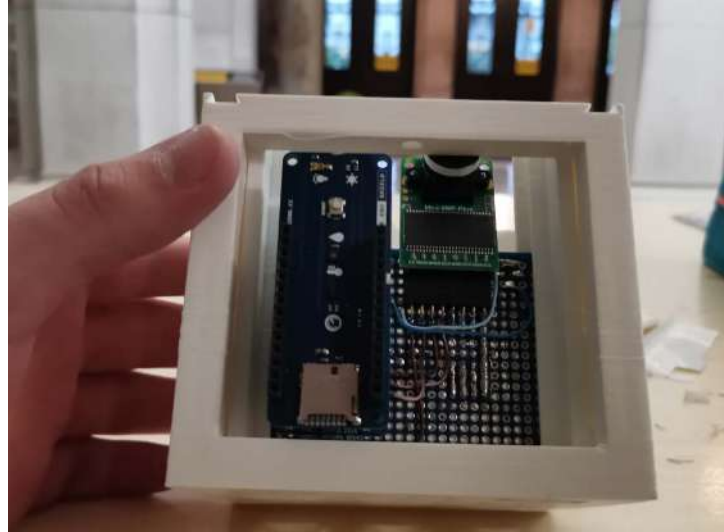
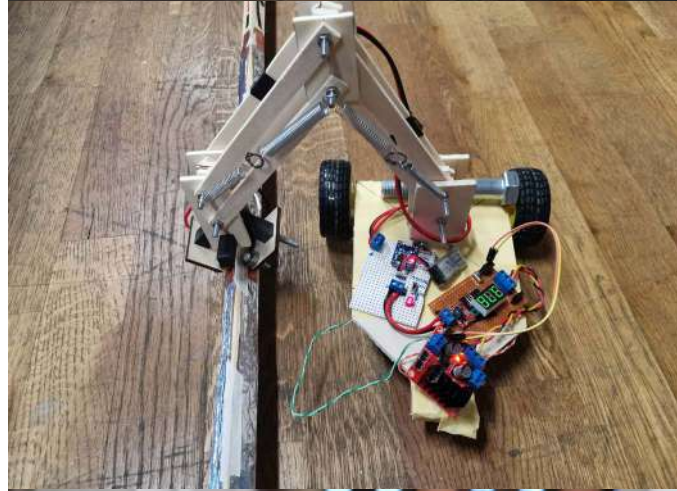
Dijaki smo se včasih na omenjenih dejavnostih sestajali ob petkih popoldne, sedaj pa se dejavnosti izvajajo tudi online. Letos so vsi tečajji potekali prek Discorda, naslednje leto pa si želim, da bi potekali tudi v živo v šoli.

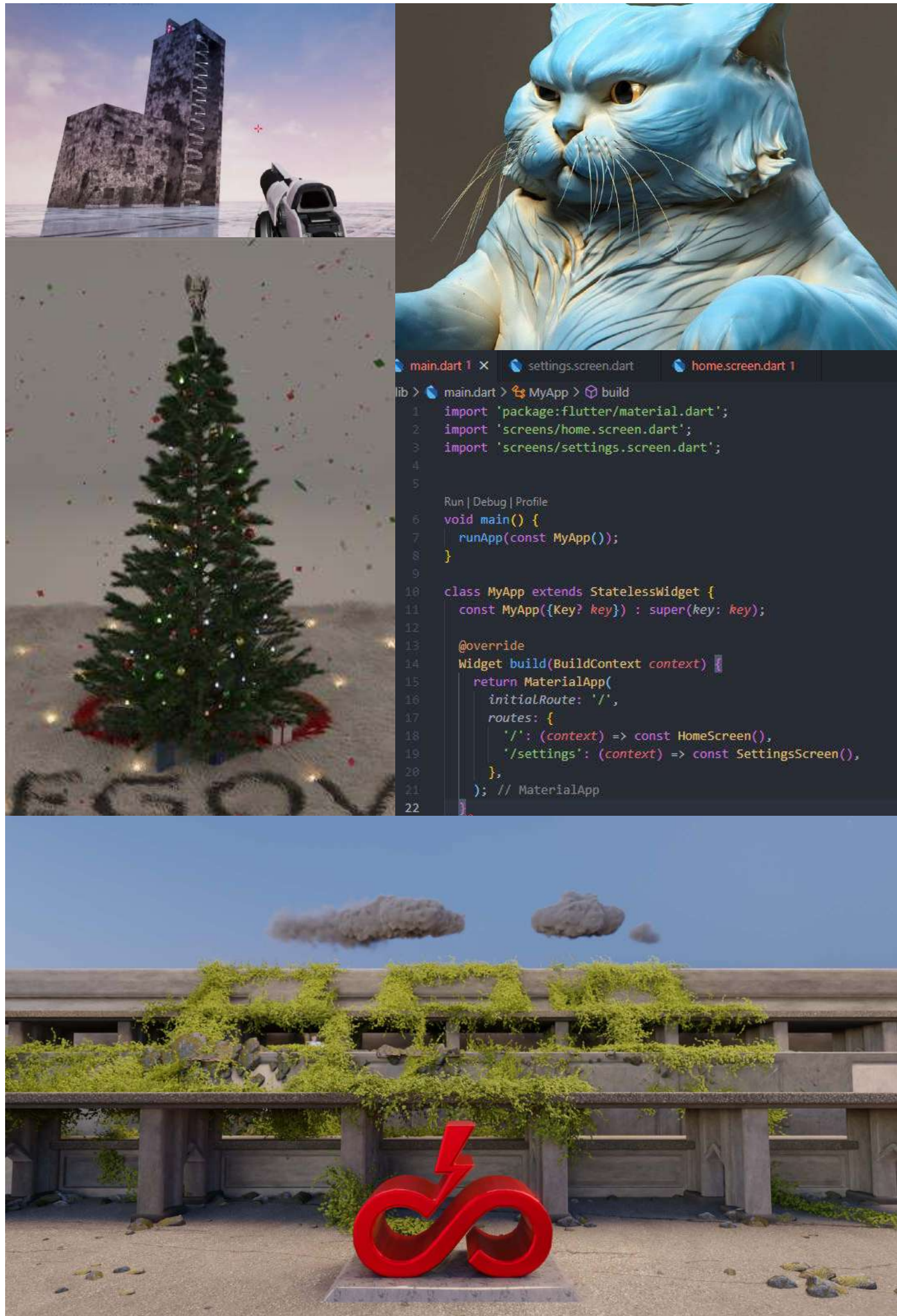
Avtorji fotografij:

Andraž Kočar, E 1. B; Miha Poredoš, R 1. A; Lovro Govekar, G 2. A; Filip Lhotka, R 2. A; Simon Lipovšek, E 3. A; Primož Vovk, E 3. B; Matej Suhadolc, R 1. C; Jakob Puc, G 1. A; Marcel Učakar, R 1. A; Jaka Kovač, G 2. B; Aljaž Travnik, R 4. B; Žiga Kralj, R 4. B; Luka Maček, G 7. A*; Martin Dagarin, R 8. B *

*Bi bila, če Vegove ne bi zapustila po 4. letniku :)


```
main.dart | x settings.screen.dart | home.screen.dart |
lib > main.dart > MyApp > build
1 import 'package:flutter/material.dart';
2 import 'screens/home.screen.dart';
3 import 'screens/settings.screen.dart';
4
5
6 Run | Debug | Profile
7 void main() {
8   runApp(const MyApp());
9 }
10
11 class MyApp extends StatelessWidget {
12   const MyApp({Key? key}) : super(key: key);
13
14   @override
15   Widget build(BuildContext context) {
16     return MaterialApp(
17       initialRoute: '/',
18       routes: {
19         '/': (context) => const HomeScreen(),
20         '/settings': (context) => const SettingsScreen(),
21       },
22     ); // MaterialApp
```

VEG VC

NA POTI

Osvetljen izlet

Gal Barlič, Žan Piletič, G 2. A

V zimskem času smo si dijaki Vegove ogledali prestolnico Slovenije z drugega zornega kota. Profesorji so nam namreč organizirali ogled z ladjico, ki je turistična znamenitost Ljubljane, s katero si lahko ogledamo večino mestnega jedra.

Dijaki, ki smo si želeli ogledati mesto iz drugačne perspektive, smo se zbrali pred šolo in odšli na Novi trg, kjer nas je kapitan ladjice toplo sprejel. Po vkrcanju so nas pogostili s toplim čajem, prigrizki in odejami. Najprej smo odpluli do Prulskega mosta, nakar je kapitan obrnil ladjo v drugo smer in nas odpeljal do Zmajskega mosta. Med plovbo

smo si lahko ogledali tudi dela našega največjega arhitekta 20. stoletja Jožeta Plečnika, npr. Tromostovje, Plečnikove arkade, Mesarski in Zmajski most. Na poti nazaj smo lahko videli lepo osvetljen Ljubljanski grad, okrašeno Tromostovje ... Kar pa nas je presenetilo, je bila množica ljudi, ki se je sprehajala po trgu, da bi se nagledala letošnjega izbora lučk. To leto so ljubitelje veselja presenetili z mogočnimi svetlimi nebesnimi telesi, planeti, zvezdami, galaksijami.

Po končanem ogledu smo pristali na Novem trgu. Dogodek se nam je zdel zanimiv, vendar zelo mrzel.

Prekmurje in Porabje

Marko Grabner, G 2. B

24. 3. 2022 smo se dijaki obeh oddelkov drugega letnika strokovne gimnazije, polni pričakovanj in veselja, odpravili na dvodnevno ekskurzijo v Prekmurje in Porabje. Najprej smo si ogledali Grad na Goričkem in bolje spoznali prekmursko življenje v srednjem veku. Nato smo se povzpeli na najvišji vrh v Prekmurju – Sotinski breg ali Kuglo, ki meri 418 metrov, ter pozvonili na zvonec na vrhu 17-metrskega stolpa na vrhu hriba. Nadaljevali smo pot do mejnega prehoda Martinje v madžarski kraj Monošter (madž. Szentgotthárd), kjer smo se pozabavali v tamkajšnjih termah. Odkrili smo tudi nam prej še neznan skriti talent naše profesorice nemščine, organizatorke te ekskurzije, – mirno pogovarjanje. Po končani vodni avanturi smo se odpravili proti Radencem, kjer smo si privoščili večerjo, nato pa se družili med seboj. Veselja in dobrega vzdušja ni manjkalo.

Zjutraj smo potrpežljivo poskrbeli za to, da bi se vsi profesorji dokončno zbudili, zato smo se najprej ustavili v kavarni, nato pa smo si ob Soboškem jezeru ogledali razstavo v Expanu: skozi so se nam razkrili prekmurska tradicija, narava, sedanost in preteklost. Najzanimivejša se nam je zdela postaja, ob kateri smo si s pomočjo misli z vodo napolnil dve cevi. Nato nas je pot ponesla v Bogojino. Tam smo si ogledali Plečnikovo krščansko cerkev. Po vzponu na 53,3 metrov visok razgledni stolp Vinarium v Lendavi smo lahko končno videli celotno Prekmurje z druge perspektive. Ogledali smo si tudi piramido, najvišjo točko Lendavskih gor. Nato smo se odpravili nazaj proti Ljubljani. Ker pa velja pregovor »en trojanski krov na dan prežene vse slabo stran«, smo se ustavili še na krovih na Trojanah.

Na ekskurziji smo izvedeli veliko novega, predvsem pa to, da našo profesorico nemščine njen priimek opiše »jako slabo«, saj nam je pripravila res lepo doživetje.

BreKS, Italija

Matija Kitek, G 4. B

Izmenjave sem se veselil že od samega začetka, ko sem izvedel, da bom sodeloval pri projektu BreKS (Breaking Stereotypes), saj sem po dolgem času spet lahko odpotoval v tujino. To, da sem bil izbran, da sem lahko zastopal svojo šolo in našo prečudovito državo, si štejem v veliko čast, še posebej sem vesel, da sem lahko odpotoval v tujino svoje zadnje leto na Vegovi.

Že prvega dne me je prevzel pogled na majhno srednjeveško mestece Gubbio v pokrajini Umbria, ki je bilo obsijano z zlatimi žarki sončnega zahoda; vedel sem, da je pred mano čudovit teden, ki si ga bom zapomnil.

V ponedeljek je sledil prvi uradni dan s programom. Prva aktivnost je bila spoznavanje dijakov in dijakinj iz tujih držav, ki je seveda potekala brez večjih zapletov. Začetne težave pri komunikaciji tudi zaradi slabšega poznavanja angleščine pri nekaterih udeležencih smo že na začetku uspešno premostili, tudi s pomočjo prevajalnika. Po kratkem spoznavanju dijakov iz drugih držav je sledila predstavitev italijanske kulinarike, med katero smo bili razdeljeni v skupine z različnih držav. Italijanska predstavitev se mi je zdela zanimiva in ob njej sem se naučil marsičesa novega, čeprav sem pri predstavitvi pogrešal značilno italijansko energičnost in njihov šarm. Mestce so nam predstavili dijaki gostujoče šole. Po ozkih tlakovanih ulicah smo s pomočjo domačink našli tudi okusno italijansko hrano.

V torek so se nam prek spleta predstavili finsko kulinariko finski udeleženci, v nadaljevanju pa so se predstavili še Romuni. Njihova predstavitev mi je bila zelo všeč, pomagala mi je, da sem videl njihovo državo tudi v drugačni luči; svojo predstavitev so zaključili s preprostim plesom, v katerega smo se vključile vse sodelujoče države. Za tem smo si ogledali dihalne jemale stavbam Piazza Ducale, Cattedrale dei Santi Mariano e Giacomo in Chiesa di San Francesco. Ogledali smo si tudi Palazzo dei Consoli, ki je bila po mojem mnenju najlepša izmed vseh. V njej smo izvedli tudi manjši lov na zaklad, pri katerem smo morali iskati QR-kode, jih poskenirati in odgovoriti na zastavljena vprašanja. Tega dne smo bili povabljeni tudi v mestno hišo na obisk pri županu, ki nas je prijazno spejel in nam razkazal celotno mestno palačo. Kasneje nam je pripravil tudi presenečenje na glavnem trgu, na katerem so samo za nas priredili akrobatsko predstavo z zastavami, po katerih slovi mesto Gubbio.

Sreda je bila za nas Slovence dan D, saj smo ta dan imeli svojo predstavitev. Potekala je natanko tako, kot smo si jo zamislili. Tudi vse ostale države so bile navdušene nad našo predstavitvijo, saj smo s seboj iz Slovenije prinesli veliko slovenske hrane (potica, pršut, zaseka, jogurt ...), ki so jo drugi udeleženci lahko poskusili. Naša najmočnejša točka predstavitve so bili 20-minutni video posnetki naše čudovite Slovenije, ki smo jih posneli sami, z njimi se je posebej trudil sošolec Nejc El Habashy. Za našo predstavitvijo je sledila še predstavitev Nizozemcev; svojo predstavitev so obogatili s skupinskimi igrami in plesom, ki je sledil po njihovi predstavitvi.

Po tem smo se z avtobusom odpeljali do Assisija, kjer smo si lahko sami ogledali celotno mesto in baziliko svetega Frančiška Asiškega. Mestce se mi je zdelo čudovito, čeprav se mi zdi malce ironično, da so prav Frančišku Asiškemu postavili tako mogočno cerkev, saj je bil ravno on največji zagovornik skromnega in preprostega življenja.

Dan se je končal z odhodom v Gubbio ter s skupno večerjo z Nizozemci v bližnji restavraciji.

Celoten četrtek smo preživel v Perugii. Najprej smo si ogledali čokoladico Perugina, ki je bila nadvse zanimiva. Po tem smo odšli do osupljive postaje mini metroja, ki nas je popeljal v samo središče Perugia, ki smo si ga pozneje tudi vodeno ogledali. V mestu smo si ogledali vse večje znamenitosti ter obiskali Univerzo za tujce v Perugii. Mesto me je nadvse navdušilo in upam, da ga bom še kdaj obiskal.

Zadnji dan v Italiji smo se sodelujoče države pomerile v tekmovanju v kuhanju, ki pa ni bilo samo tekmovanje. Aktivnost je potekala na bližnji kmetiji, ki se je ukvarjala z rehabilitacijo ljudi, ki so ostali brez doma. Po krajšem ogledu kmetije sem kaj hitro spoznal, da tujci, ki so začasno živeli na kmetiji, niso bili samo sostanovalci, ampak tudi družina. Kmalu za tem nam je prijazna mama Marija pokazala, kako narediti rezance, ki smo jih kasneje tudi skuhal. V nadaljevanju so Nizozemci pekli manjše palačinke, Romuni so pripravili svojo različico mišk, ki so prav teknile, na koncu pa smo bili na vrsti še mi, Slovenci, ki smo skuhal kranjske klobase in pripravili ajdove žgance. Žal žganci niso teknili vsem, saj je njihov okus res poseben. Tu se je končal uradni del projekta, vendar smo proti večeru povabili Nizozemce, če bi z nami osvojili bližnji vrh. Našemu povabilu so se z veseljem odzvali in z nami odrinili na pot. Za konec smo imeli tako imenovano »zadnjo večerjo«, kjer smo imeli na voljo 6 različnih vrst pice, med katerimi je bila tudi pica z nutello.

Poznega jutra zadnjega dne smo se odpravili na pot proti Sloveniji. Takrat sem se še zadnjič ozrl na čudovito umbrijsko pokrajino ter si dejal, da jo bom zagotovo še kdaj obiskal.

Bazilika svetega Frančiška Asiškega v Assisiju

BreKS, Nizozemska – Vitezi z Vegove v boju s stereotipi v deželi mlinov na veter

Matija Vene, G 2. B, Jan Petrovčič, G 2. A

Dijaki, ki sodelujemo v projektu BreKS (Breaking Stereotypes), smo se konec marca udeležili mednarodne izmenjave na Nizozemskem. Naš cilj je bil Hellevoetsluis, prijetno mesto s približno 60.000 prebivalci.

V deželi mlinov na veter smo pristali po kratkem poletu z brniškega letališča in se nato odpravili do hotela Cape Helius, kjer smo bili tudi nastanjeni. Prvega dne smo imeli na šoli spoznavne aktivnosti, nato pa so se začele predstavitve. Tokrat je bila naša tema narava.

Dijaki iz vske države članice so nam predstavili glavne naravne značilnosti svoje domovine. Ta dan so se predstavili Danci in Romuni. Po njihovih predstavitvah smo se okrepčali z malico (ki se je težko kosala celo s Krokyjevo), nato pa smo se odpravili na potep po zgodovinsko pomembnem delu mesta Vestling. Tam smo raziskovali (žal samo od zunaj) bunkerje, stare že več kot 200 let, ter se po kar strmih stopnicah povzpeli do razgledne ploščadi mestnega mlina na veter. Po koncu skupnih dejavnosti smo tako v ponedeljek kot ostale dni imeli prosti čas. Takrat smo se večinoma potepali po novejšem delu mesta in obupovali nad visokimi cenami v trgovinah.

V torek so potekale še ostale predstavitve in tako smo bili na vrsti tudi mi. Ker smo se v Italiji tako dobro odrezali, so bili Nizozemci tako prijazni, da so našo predstavitev načrtovali za konec rekoč: »We will save the best for the rest!« Ker je bil ta dan kar naporen, smo se v popoldanskem času večinoma sproščali in družili v hotelu.

Tako je, kot bi mignil, minila noč in že je bil pred nami nov dan, posvečen predvsem predstavitvi naravnih nesreč, ki ogrožajo Nizozemsko (še posebej južno Holandijo). V tem duhu smo obiskali Muzej poplav ter enega izmed pomembnejših jezov, ki varujejo to področje pred poplavami.

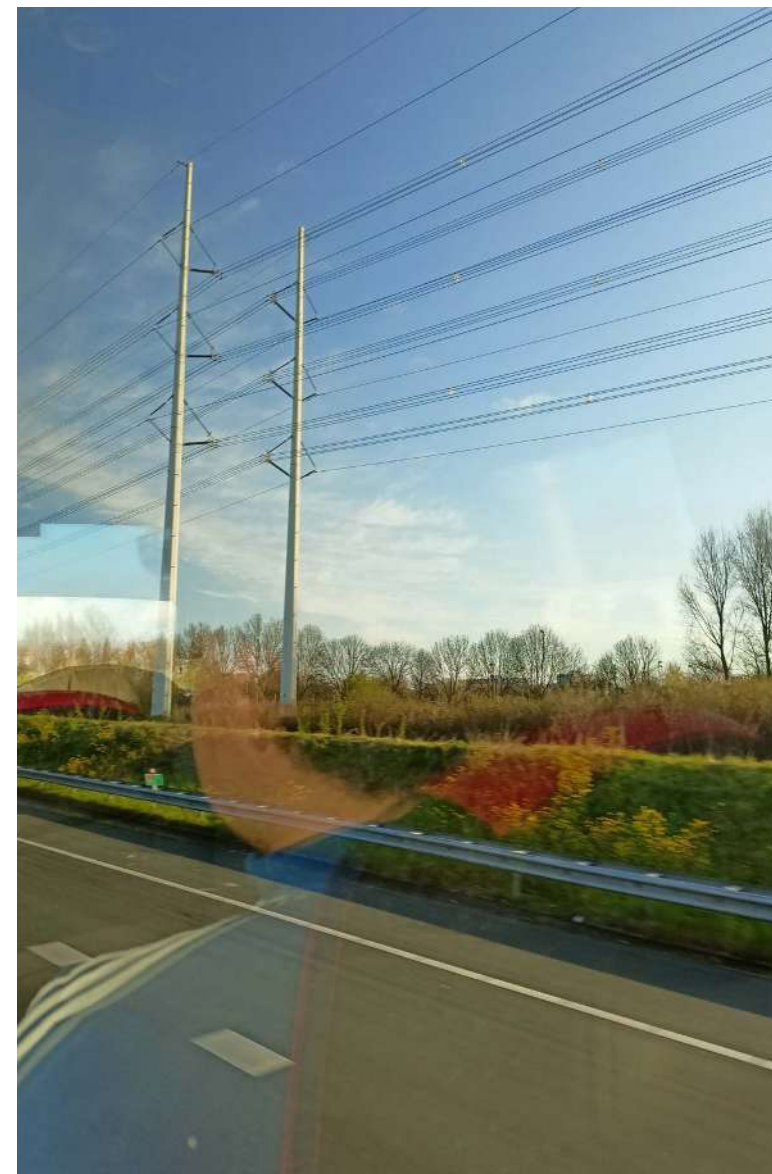
V četrtek smo odšli do Kinderdijka, varovanega območja z ok. 20 »mlini na veter«, ki so bili tam postavljeni z namenom črpanja vode z nižjih področij na višja. Ker je bilo vreme kar muhasto, smo se kaj hitro odpravili do Rotterdama. Nekaj se nas je odpravilo v izjemo zanimiv Maritime Museum, glavno železniško postajo, ter osrednjo pokrito tržnico.

Zadnji dan smo se odpravili še v rotterdamsko pristanišče, eno izmed največjih pristanišč na svetu (skoraj 40 x večje od Luke Koper). Imeli smo veliko srečo, saj smo videli 3 od 5 največjih ladij na svetu. Tam smo bili priča tudi eni izmed največjih vetrnih elektrarn, ki ima premer vetrne turbine kar 120 m. Zanimiv je bil tudi sistem za sledenje pticam, ki ob zaznavi večjih jat zaustavi vetrne elektrarne na območju pristanišča in tako omogoči njihov varnejši prelet v južne kraje.

Sobota je bila za večino držav članic dan odhoda, mi pa smo se zaradi cenejšje letalske karte v nedeljo odločili, da bomo ta dan namenili raziskovanju Amsterdama, mesta protislovij. Skupaj s spremljevalkama smo se sprehodili po znamenitih ulicah in se z ladjico zapeljali po kanalih okoli mesta. Našo mirno vožnjo je zmotila zavora kanala, ki je nastala zaradi avta v kanalu. Na mestu dogodka je že bila policija, ki je skupaj z vlečno službo in gasilci poskušala avto izvleči iz vode in omogočiti prost pretok. Izkazalo se je, da bo to trajalo še nekaj časa, zato smo morali na obvoz po tako ozkih kanalih, da je res šlo »na knap«. Po rahlo podaljšani vožnji z ladjico smo si privoščili še ogled NEMO Science Museuma, ki je bil kot ena velika eksperimentalnica, kjer smo lahko prebudili »svojega notranjega otroka«. Zvečer okoli 18.00 smo se z avtobusom zapeljali nazaj do hotela, v katerem smo prespali.

Noč je bila kratka, saj smo se naslednjega dne morali zbuditi že ob treh ponoči – let smo imeli namreč že ob 6.20. Vsi smo se uspešno prebudili in se po obilnem zajtrku s shuttle busom zapeljali do letališča in se vkrcali na letalo za Ljubljano.

Tako je bil za nami resnično doživetij poln teden z veliko novih izkušenj in spoznanj. Z veseljem se bom spominjal nanj in upam, da bom Nizozemsko lahko še kdaj obiskal (samo – naslednjič z vlakom).

Potep po Štajerski in Zagrebu

Andraž Umek, Miloš Lubej, Jon Trlep, Petar Maksimović, Amir Velić, G 1. B

V Maribor smo prispeli okoli devete ure in si ogledali Srednjo ekonomsko šolo Maribor. Z nami so bili profesor športne vzgoje Igor Vulič, profesorica kemije Aleksandra Saška Kučan, profesorica biologije Sonja Krapež in svetovalna delavka Sabina Zidanšek. Po ogledu šole nam je profesor zgodovine predstavil mesto Maribor. Ogledali smo si Stari trg v Mariboru, staro cerkev na Glavnem trgu, Prvo gimnazijo Maribor in Judovski trg, kjer smo posneli spodnjo fotografijo.

Naš naslednji cilj je bil Ptuj, kjer sta nam profesorja Vulič in Krapež razdelila delovne liste in smo se po skupinah odpravili na raziskovanje starega mestnega jedra. Pri vsaki znamenitosti smo se ustavili, fotografirali in napisali nekaj posebnosti o njej. Ogledali smo si mestno hišo, spomenik svetega Florjana, minoritski samostan in mestni stolp. Izpolnjene delovne liste smo fotografirali in jih oddali v spletno učilnico profesorice Kučan. Naučili smo se veliko o prelepem mestu Ptuj, in to na zelo zabaven ter zanimiv način. Pot smo nadaljevali do Term Ptuj, kjer smo prespali v mobilnih hiškah.

Zares so zelo majhne, a moderno opremljene. Večerjali smo v bližnjem hotelu in po večerji smo prosti čas izkoristili za kopanje v bazenu in družabne igre.

Zjutraj smo se po zajtrku polni moči odpravili v Zagreb, kjer nam je domači vodič razkazal mesto. Obiskali smo znamenitosti – Trg bana Jelačića, katedralo, glavno tržnico, Krvavi most in mnoge druge. Preden nas je vodič zapustil, je ura odbila dvanajst, zato so, kot je tu tradicija, iz topa na stolpu Lotrščak izstrelili prazen naboj ter tako naznanili poldne.

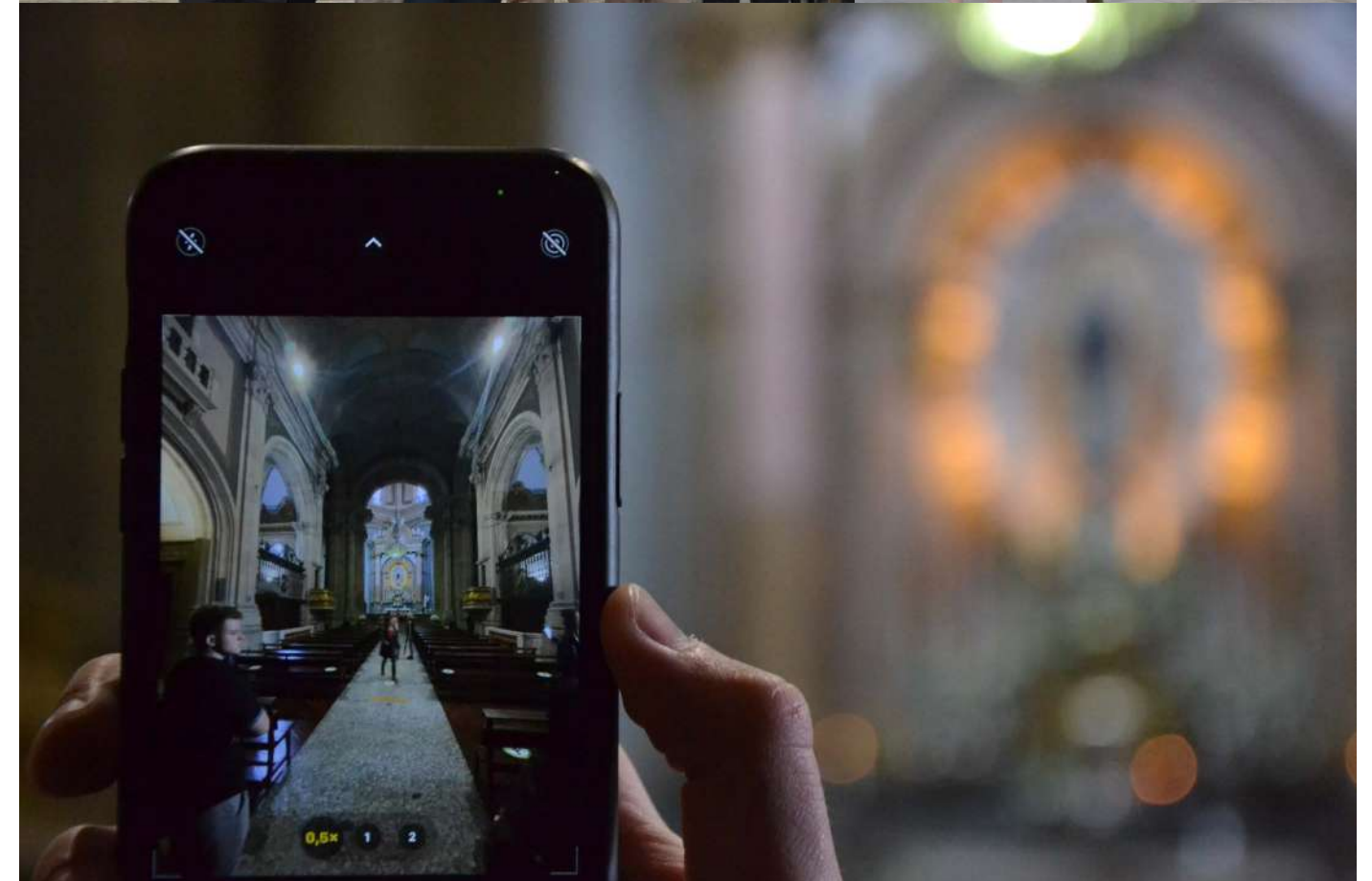
Po enournem prostem času smo se zbrali na trgu Bana Jelačića in se napotili v Krško. Tam smo si ogledali podjetje GEN in spoznali, kako pridobivajo elektriko in kako bomo v prihodnosti poskrbeli za zdravje naše Zemlje. Po končanem ogledu in predstavitvi pa smo se odpravili nazaj proti Križankam, kjer so nas pričakali starši.

Vso ekskurzijo smo uživali v novih spoznanjih, še najbolj zanimivo pa je bilo slišati, da so v Zagrebu zgradili podzemne rove, v katerih naj bi se skrivali med vojno, danes pa se tam odvijajo koncerti. Razred G 1. B se je še bolj povezal in žal nam je bilo, da je bila ekskurzija le dvodnevna.

Praktično usposabljanje z delom v tujini

Dijaki tretjih letnikov – udeleženci PUD v tujini

Nekaj naših dijakov se vsako leto udeležuje tudi PUD-a v tujini. Spodaj si lahko ogledate nekaj trinkov z začetnega spoznavanja dijakov z novimi deželami in izzivi. Letos so dijaki v Španiji (Sevilja, Elda), Nemčiji (Leipzig), Franciji (Brest), Litvi (Vilna) in na Portugalskem (Braga).

Strogo zaupno o delu na Švedskem

Jakob Zaplata, E 3. A

Med 16. 5. in 21. 5. smo dijaki E 3. A Nejc Birk, Vid Kecman, Mitja Nastran, Žiga Pokovec, Aljaž Šturm in Jakob Zaplata obiskali Švedsko v sklopu projekta Euromelec. Spremljala sta nas profesorja Igor Petrovčič in Jaka Kamenik. Imamo kar nekaj dogodivščin in nasvetov, ki bi jih radi delili z vami.

Ko stopite z letala na švedska tla, boste verjetno žejni, vendar pozor, Švedi imajo radi gazirane pijače. Mi smo kupili tri različne znamke vode z okusom – vse gazirano, poleg tega pa so imele 0 kalorij, tako da se še najedli nismo. Poleg vode vzemite s sabo na Švedsko tudi veliko denarja, saj je vse dva- do trikrat dražje kot pri nas; ni pa vam treba skrbeti zaradi kraje, na lastne oči smo namreč videli več koles zaklenjenih na sprednjem kolesu, česar naši Ljubljančani niso ravno navajeni. Lepih punc tam ne manjka, še posebej če vam uspe najti prave Švedinje (Birka smo komaj zvelikli domov). Skoraj tako lepi so tudi njihovi vlaki, ki so le za kanček hitrejši od naših, seveda pa ne gre zanemariti šarma našega parnika, ki je čihapuhal čez pokrajino s hitrostjo nenavadno športne želve. Očitno pa se vsi z njihovim javnim prevozom niso strinjali. Kecman je tako, predvidevam da iz protesta, zlomil sedež na avtobusu. Take stvari Birka niso motile pri njegovem vsakdanjem lepotnem spancu, med katerim smo seveda morali narediti eno skupinsko fotko.

Na izletu smo bili tudi pri zadnjem švedskem baronu, ki nam je osebno razkazal svojo graščino in najmodernejšo štalo, kar jih premore Švedska. V lasti ima 22.000 hektarjev zemlje, ki stane vsaj 3-krat več kot povprečno stanovanje na Jesenicah. Zato nas je presenetilo, ko je smel naš Kecman tako uglednemu človeku zaigrati svojo lastno kompozicijo na njegov klavir.

Kar se tiče dela, je bilo to nadvse resno. Potekalo je v mešanih skupinah, v katerih so seveda dejansko delali le Slovenci in Nemci, Francozi in Portugalci pa so skrbeli, da jim mehurček v vaservagi ni ušel ven. Pokovca smo na žalost pozabili, saj se je izgubil na stranišču.

Kot zadnji nasvet vam puščam tale: hvala se po njihovo reče tak, vendar pazite, da si to besedo pravilno zapomnite, saj njej zelo podobna tok pomeni debil, česar morda nočeš reči prijaznemu Švedu, ki te je ravno zapeljal do postaje.

VEG VC

USTVARJA

Plovba po Ljubljani

David Pečenko, R 4. D

Danes je dan sanj, včeraj
odpelje me daleč,
v prostor ljudi.
Slika odveč mi kaže
obup modrih oči.

Včeraj je bilo malenkost drugače,
modro nebo je gledalo,
sence niso stale.
Na njihovo mesto
barve so sijale.

Angel

David Pečenko, R 4. D

V preteklosti, pomešani s prihodnostjo, trenutek se igra,
spreminjamo moment, ko pride kompliment.
Ali sem sofisticiran, mogoče na oblak zavezan,
od vedno je veljalo, da težko spremeniti je slovo.
Ki lahko je neustrašno. In tvoje je to sovraštvo.

Zdej si angel,
zdej letiš in se smejiš.

Ko tebi zvezdi bo uspelo tristo krat prehodit svet in skupaj sva hodila prek
svetlobnih let.

In nazaj pogledano, rečeno ni, kar mislu sem,
zamenju me bo zarotiran prihodnostni jaz.
Kar zgodilo se bo, še ne vem,
Vedu bom čez prihodnost let.

Zdej si angel,
zdej letiš in se smejiš.

Skupaj potujeva čez temačnost in svetlobo.

Skupaj potujeva čez temačnost in svetlobo.

Zdej si angel!

Vse, kar vem

David Pečenko, R 4. D

Ko se v jutru prebudim,
po noči misli nasmejim.
Ker zares nikol ne spim,
vedno samo valovim.

Kot sinje morje sam stojim,
a s tabo samoto si delim.
Midva stojiva kot zahod,
proti prepadu teče najin shod.

Vse, kar vem, vem za zdaj,
in ko vidm tvoja vrata,
sprašujem se, kam greš ti,
kam gre spet moja glava.

Sprehod pod soncem je moj čar,
lepoto sprošča vsak dan.
Nad valovi pada sonce pod nebo
sprosti mi hladne misli v glavo.

V trenutku vse se pomiri,
ladja v daljini proti soncu hiti.
Zanimivo, kdo beži?
Pod jadri punca, to si ti!

Vse, kar vem, vem za zdaj,
in ko vidm tvoja vrata,
sprašujem se, kam greš ti,
kam gre spet moja glava.

Dihotomija

Neža Krašovic, G 4. A

Ura je odbila deset. Nemirno se je premetaval po postelji in zdelo se je, da v enem položaju ni zmožen ostati dlje od nekaj trenutkov. Znova in znova se je premikal – najprej je ležal na strani, nato na trebuhu, na koncu pa se je spet prevalil v prvotni položaj. Končno se je zadovoljil s tem, da je obležal na hrbtu in zrl navzgor. Namesto širnega neba se je nad njim razprostiral močno razpokan strop. Globoko je vdihnil in nosnice mu je napolnil vonj po plesni in umazaniji. Kotički ustnic so se mu skoraj neznatno ukrivili v žalosten nasmeh. Vonjava ga je pomirila in počasi zazibala v sen.

Ura je odbila enajst. Sedaj je popolnoma pri miru ležal na boku. Oči je imel zaprte. Težki temni oblaki, ki so nebo prekrivali že nekaj dni, so se končno začeli umikati in izza njih je posijala luna. Obsijala mu je blede obraz in skremžil se je. S priprtimi očmi je vstal, stopil do majhnega okna, skozi katerega je vdirala svetloba, in s hitrim potegom zagrnil zaveso. Pri tem je na enem koncu pustil le toliko prostora, da je lahko gledal ven. S pogledom, uprtim na ulico, je obsedel na mizi.

Ura je odbila polnoč. Še vedno je nepremično sedel pred oknom in brezizrazno zrl ven. Na Neubergerjevi pred blokom je stal nek tip. Na videz bi mu dal dvaintrideset. V rokah je držal manjšo potovalko, sicer pa na njem ni bilo nič, kar bi bilo vredno opisa. Oči je imel uprte naravnost vanj. Pogleda ni umaknil.

Napočil je čas, je pomislil fant. Zmrazilo ga je. To je slutil že dolgo. Ljudje so postajali vedno manj dovzetni za

trdo delo, ki ga je opravljal, njegova prizadevanja pa so le redko dosegla želeni učinek. Prikazen pred blokom je njegove sume še potrdila.

Nekoliko negotovo je vstal z mize in zapustil stanovanje. Ni trajalo dolgo, preden se je tudi sam znašel na Neubergerjevi. Ustavil se je dober lučaj stran od moškega in se še zadnjič ozrl proti bloku. Luna je še vedno sijala visoko na nebu.

Pristopil je k pojavi v plašču in odpravila sta se navzdol po ulici. Nekaj časa sta se sprehajala v tišini. Z obeh strani so ju obdajala gola drevesa. Ponekod so že začeli poganjati prvi listi. Pomlad se je vztrajno približevala. Fantov pogled je neprestano uhajal k potovalki. Zajelo ga je nelagodje.

Še naprej sta hodila brez besed. Tu in tam sta srečala kakšnega mimoidočega. Fant si je vsakega posebej diskretno ogledal. V njihovih srcih je čutil vse mogoče – strah, jezo, žalost, obup. Vse to je bilo njegovo delo. Ni si mogel pomagati, da ne bi ob tem začutil vsaj kančka zadovoljstva.

»Dolgo časa se že nisva videla. Tvoj obisk lahko pomeni le eno. Je moje delo tu končano?« Moški sprva ni odgovoril. Fant ni vrtal vanj. Pojavo na svoji levi je poznal predobro. Vedel je, da bo spregovorila, ko se ji bo za to zdel pravi čas in nič prej.

»Tvoje delo ni nikoli končano,« je končno zaslišal. Brnil je v kamenje na cesti in zaničljivo prhnil.

»Vem. Pa vendar ...« Znova se je s strahom v očeh ozrl proti potovalki in zavzdihnil. »Kolikokrat sva se že znašla v takšni situaciji? Neštetokrat. Ampak ... Nikoli ne bom pripravljen na to, kar se bo zgodilo.«

Med njima je znova zavladala tišina. Tesnoba, ki ga je obdajala že ves ta čas, se je še okrepila. Prisotnost drugega moža je v njegovih ustih vedno pustila grenak priokus. Med njima so vladala velika nasprotja, to je bilo očitno že na prvi pogled. Kljub temu si ni mogel pomagati – na skrivaj je užival v njegovi družbi.

Že nekaj časa sta hodila po nabrežju reke in poslušala šumenje vode. Nikjer ni bilo žive duše. Fant se je ozrl okoli sebe. Obkrožali so ju številni zanemarjeni stanovanjski kompleksi. Večinoma so bili zaviti v temo, le tu in tam je skozi umazano okno posijala šibka svetloba. Obdajal jih je vonj po postanem, vonj, ki ga je fant tako ljubil. Zaplate trave pred stavbami so bile slabo negovane in prekrite s tablami, na katerih je pisalo Hoja po travi prepovedana ali Pse na vrvico. V stanovanjih so prebivali ljudje, ki so še vedno iskali svoje mesto na tem svetu ali pa so nad tem že davno obupali. Jeza in strah sta vdirala v njihova življenja, podobno toku bližnje reke – počasi, a vztrajno.

Stopila sta na razpadajoči most. Točno na sredini je stala stara razmajana svetilka. Starejši moški je stopil v šibek soj svetlobe, ki ga je metala na tla, in se ustavil. Potovalko je spustil iz rok in se naslonil na zarjavelo ograjo, s katere se je luščila zelena barva. Pod njegovo težo je odpadlo nekaj okruškov. Mesečina se je svetlikala v njegovih očeh, ko je zamišljeno zrl predse. Fant se je tudi sam zagledal navzdol v reko.

Moški je končno spregovoril.

»Poznava se že celo večnost in ves ta čas sva ujeta v krogu, kjer brezplodno skušava zatreti semena drug drugega. Nekaj časa vladaš ti, nato sem spet na vrsti jaz. Te neprestane izmenjave moči ne moreva ustaviti, niti nadzorovati. Eden brez drugega sva nič. Kaj bi nastalo iz obupanih ljudi, če na koncu tunela ne bi videli luči? Kako naj bi jo cenili, če nad njimi ne bi neprestano viseli temni oblaki brezupa?«

Vse to je izrekel, ne da bi oči enkrat samkrat umaknil z reke. Besede je izgovarjal počasi, a razločno, s tihim glasom, ki je pritegnil poslušalca. Vedno je bilo tako – mož ni govoril veliko, a kadar se je za to odločil, je svoje besede izbral previdno in z neusmiljenim tonom zahteval, da so ga poslušali. Fantu je bil zven njegovega glasu vseč – pogosto se je počutil kot omamljen.

Moška, ki sta se ležerno naslanjala na ograjo, bi si bila težko bolj različna. Pa vendarle ju je družilo dejstvo, da sta kljub razlikam še vedno uživala v družbi drug drugega, čeprav so bila njuna druženja vedno kratka. Če bi ju o tem povprašal, bi nerada priznala, da se jima zdijo morda celo prekratka. Drug drugega sta odvrčala in se želela oddaljiti, a hkrati uživala v bežnih snidenjih in se jih skrivaj veselila.

»Torej si na vrsti ti? Tu si, da prevzameš moje mesto?«

Mož je zmajal z glavo.

Aleksander Primožič Gogala, R 1. D

»Neprestano skušava nadvladati drug drugega, se ugonobiti ali pa vsaj začasno odstraniti. Seveda, po vsakem spopadu eden od naju slavi zmago, drugi pa se je prisiljen umakniti. Kljub temu se ne moreva izničiti. Zmeraj sva prisotna oba, čeprav je eden od naju potisnjen na rob. Če ni obeh ... No, potem je najin obstoj povsem brez pomena. Nobeden od naju ne bo nikoli trajno prevladal nad drugim. To odgovori na tvoje vprašanje – tudi če bi si želel prevzeti tvoje mesto, tega preprosto ne bi mogel storiti.« Za trenutek je utihnil, nato pa nadaljeval. »Pa vendar je moje delo drugačno, morda celo zahtevnejše od tvojega. Ljudje prisotnost obupa začutijo takoj, medtem ko upanje ... Upanje je nekaj, kar morajo najti sami in pri tem jih lahko zgolj usmerjam.«

Potovalka se je nenadoma stresla in Obup ji je znova namenil zaskrbljen pogled.

»Hvala,« je dahnil in se obrnil proti moškemu. Prvič to noč sta se pogledala v oči. Fant je omahoval. Potovalka se je znova stresla.

»Torej je nastopil čas?« je nerad rekel. Mož je zgolj prikimal. Obup se je močnejše oklenil ograje.

Upanje je znova seglo proti potovalki in se nekaj časa neuspešno trudilo, da bi jo odprlo. Z vzdihom je vstalo in se poslužilo drugačne metode. S tleskom prstov se je potovalka odprla sama od sebe. Obup je začutil, kako ga zapušča moč.

»Nočem še oditi,« je zahropel, nato pa omahnil vznak. Starejši moški ni odgovoril, temveč zgolj zrl predse. Opazoval je, kako so sanje končno zapustile potovalko. Čeprav niso imele fizične podobe, je čutil njihovo prisotnost in slišal, kako so mu šepetale.

Ko se je nazadnje ozrl, je opazil, da je sam. Obupa ni bilo več na spregled. Ne skrbi, znova se bova videla, je pomislil in zaprl oči. Odločil se je, da bo še nekaj časa ostal na mostu.

Medtem so mesto prečesavale sanje in se ustavljale v revnih domovih. Čeprav so mnogi ljudje še vedno ostali ukleščeni v jeklenem objemu obupa, je tiste noči marsikdo, ki si je tega želel, začutil, da upanje še vedno obstaja. In za trenutek se je zazdelo, da so zanemarjena poslopja postala nekoliko prijaznejša, reka nekoliko čistejša, mesec pa je sijal svetleje kot prejšnje noči.

Visoka pesem o Minecraftu

Brina Ravbar in Marko Planinc, G 2. A

Tvoje kocke so kot granit na ljubljanskih pločnikih,
tvoji zvoki so kot opera za moja ušesa –
kako lepo je slišati umiranje okostnjakov in gorenje zombijev podnevi.
Skoraj tako lepo kot poslušanje diskov, ki jih najdem pri spawnerjih.
Rdeča, ki jo vidim, ko ubijam prijatelje, je kot kaplja krvi v snegu,
tvoje jame so globoke kot moj pogled v svet.
Tvoji oboki so visoki kot najvišje stavbe sveta,
tvoje živali so okusne kot tvoje sladke jagode.
Lisice, ki prebivajo na tvojih kockah, so plemenite kot največje kraljice.
In, o, tvoja drevesa se tako lepo premikajo v vetru – kot najlažje pero v nevihti.
Tvoje možnosti kreativnosti so neskončne – kot samo veselje.
Zbližuješ ljudi – kot dva magneta.
In kot rečejo, prijatelji pridejo in grejo, Minecraft pa vedno ostane.

Biser gozda

Brina Ravbar, G 2. A

Ko ptički pojo, se jaz vračam domov,
a kje žvrgole, skrivnost je ostala.
Jaz hodim naprej po tej travi zeleni,
do rečice pridem po kamnih okroglih,
se kopa v vodi prelepa tu srna,
obrne se meni ta srna naproti,
preneha se ptičev žlahná melodija,
prične se tišina.

VEG VC
SE ZABAVA

Miselne zagonetke

Alen Ajanovič, profesor računalništva

Soočimo se z dejstvom. Bojimo se smrti. In s tem ni nič narobe. Kar pa se avtorju tega članka ne zdi prav, je propaganda farmacevtike, ki nam obljublja daljše in bolj zdravo življenje na osnovi substanc, ki niso znanstveno ali anekdotsko dokazane (v kakšnih primerih kakšna gospa še predčasno faše infarkt in morajo zdravila predčasno umakniti v strahu pred večmilijonsko tožbo, ki si je družina vdove tako ne more privoščiti). Uspeh industrije sicer ni presenetljiv, ko so obljube tako bajne in ko so svarila naše smrtnosti tako vsakodnevno prisotna. Zaboli me kolk – artritis, ne morem dihati – infarkt, možgani me srbijo – vsak trenutek me bo ugonobila anevrizma. Preprosto smo preobremenjeni z vsakdanom in navalom informacij, kar je nekaj, kar so vedeli tudi že davni Japonci. Narod je seveda znan po svoji delovni etiki in produktivnosti, malo manj pa tudi po svojih prestižnih ugankah.

Zakaj sploh omenjam uganke, ko sem pa začel tako morbidno? Ker so rešitev za vse omenjene probleme! Miselni procesi krepijo nevronske vezi v možganih, kar zmanjša verjetnost nevrodegenerativnih bolezni, kot sta demenca in alzheimer. Tesnobnih misli o smrti sicer ne morejo pozdraviti, vendar vas lahko zamotijo za tistih 30 minut, ko bi sicer razmišljali, zakaj ne morete zaspali. Pomagajo tudi pri prodajalcih blaževega žegna, saj jim lahko, če imate dovolj debelo natisnjeno knjigo sudokujev, to vržete direktno v glavo.

Ljudje v vsakdanjem življenju sicer ne izkoriščamo svojih sposobnosti

logičnega razmišljanja in sklepanja, kar mogoče razloži tudi potrebo, da te večšine vadimo izven vsakdanjih interakcij. Verjetno za našo ljubezen do ugank obstaja biološki imperativ, saj lahko vsak, ki je kadarkoli rešil kakršnokoli zagonetko, potrdi, da je to eden izmed najbolj blaženih občutkov, ko se vse negotovosti naše inteligence za trenutek preprosto razblinijo. Uganke prihajajo v več oblikah in verjetno je vaša prva asociacija na tiste premetene besedne uganke, kot je: Ob 11. sem fižol, ob 1. sem banana in ob 7. jabolko – kaj torej sem? Težava s tovrstnimi besednimi sestavki je, da so za moj okus preveč odprti. Vedno obstaja pravi odgovor, ki je znan izključno samo tistemu, ki je uganko zastavil. To da seveda zastavljalcu lažni občutek superiornosti, poslušalcem pa zelo frustrirajočo vajo, ki zares nima enega pravega odgovora.

Ko govorim o ugankah, v tem kontekstu govorim o logičnih, matematičnih ugankah, ki imajo točno določena pravila, absolutno unikanost in ne pustijo kančka dvoma o svoji rešitvi. To bom ponazoril z bolj konkretnimi primeri, vendar mi zaenkrat zaupajte, da se o fižolu ne bomo pogovarjali. Če se je kdo ustrašil besede matematično, naj vas tudi ne bo strah, saj tovrstne uganke pogostokrat ne vsebujejo števil, ampak tudi oblike (zvezdice!), barvanje in ostale manj aritmetično strahotne koncepte. Če pa se nad matematiko navdušujete, vas moram tudi razočarati, saj je edini predpogoj, da znate seštevati številke do 100 in šteti do 10.

Torej: kaj je logično zastavljena uganka? Za takšno moramo najprej definirati pravila. Na primer:

V seznamu se pojavijo vsa števila od 1 do 9 (vključno).

Če vam na podlagi tega pravila podam seznam 5, 4, 3, 2, 1, 6, 7, 8, ?, bi mi lahko, verjetno, upam, povedali, katero število manjka. To zares ni uganka, saj ne zahteva veliko kognitivnega razmišljanja in v principu nam že samo pravilo razkrije končno rešitev, čemur se načeloma želimo izogniti.

Poglejmo si drug primer:

Dve števili se seštejeta v naštetu skupno število.

Vsako števko od 1 do 9 lahko uporabite samo enkrat.

Zraven pripišem tudi števili 13 in 17. Hm, 13 se lahko sešteje na več načinov (4 + 9, 5 + 8, 6 + 7). Aha, vendar pa se 17 lahko sešteje samo na en način (9 + 8). Drugo pravilo pravi, da lahko vsako števko uporabim samo enkrat, zato lahko to rešim tako, da zapišem $17 = 8 + 9$ in $13 = 6 + 7$. Bum. Uganka je rešena in za to smo morali uporabiti nekaj miselnih procesov. To v principu je uganka, saj izpolnjuje dva pomembna pogoja. Prvi je, da je rešitev uganke unikatna. To pomeni, da ne obstaja na podlagi začetnih podanih vrednosti nobena druga rešitev, ki bi bila skladna z zastavljenimi pravili. V našem primeru to pomeni, da ni drugega načina, kako lahko sestavimo takšni vsoti. Primer uganke, ki ne bi bila unikatna, bi bilo npr. poiskati vsote števil 6 in 7.

$$7 = 4 + 3; 5 + 2; 6 + 1$$

$$6 = 5 + 1; 4 + 2$$

Malo strmite v zapisane primere in premislite, ali lahko pri teh vrednostih

kakorkoli prispemo do logičnega sklepa. Na neki točki bi lahko rekli mah, 7 naj bo $6 + 1$, 6 pa je lahko $4 + 2$ in to je to, s čimer ste se odločili za eno izmed možnosti, vendar vas je zastavljalec uganke (jaz) oropal tistega čudovitega AHA-momenta, ko z milijoni let evolucije dejansko izkoristite svoje možganske sinapse namesto vržete kocke in se za eno izmed rešitev odločite zato, ker se vam zdi lepša.

S tem smo izpolnili tudi drugi, malo bolj ohlapen pogoj, ki zahteva, da mora biti uganka logično rešljiva. Obstajajo uganke, ki so unikatne, vendar nam to ne pomaga kaj preveč, če do rešitve ne moremo priti z nekim ustaljenim postopkom (jo rešiti ...). Točno ta postopek je logična inferenca, ki je ključna za dobro sestavljeno uganko.

Ah, seveda sem pozabil na tretji, nezapisani pogoj, ki pravi, da se na smrt izogibamo računalniško generiranim ugankam. Od kod pa zdaj to? Digitalizaciji sveta je sledila tudi digitalizacija ugank in kot vsak računalniški sistem nam to prinaša določene prednosti in slabosti. Prednost je, da lahko sedaj z največjo lahkoto v brskalnik po izbiri vpišemo tudi kaj nebuloznega, npr. rad bi reševal uganke, in verjetnost je, da nam bodo računalniki na oni strani servirali nekaj, v kar lahko zagrizemo med popoldansko kavo.

Velika slabost pa je ravno dostopnost; računalnik namreč ne ve, kaj dejansko hočem od njega. Sestavil bo neskončno ugank, dokler mu napajanje dovolji, vendar to še ne pomeni, da bo katerakoli izmed njih dejansko dobra ali zabavna za reševanje.

Z naprednimi programerskimi tehnikami sicer lahko poskrbimo, da bo uganka imela unikatno rešitev in da bo dejansko rešljiva z logičnimi postopki, a bo še vedno sledila omejitvam računalnika. Kot da bi sestavljal lego kocke po nekem točno določenem načrtu. V tem vidim svoj čar, vendar ne bi rekel, da od tu izvira tista prava kreativnost.

Zato se tu, kot marsikje drugje, zanašamo na skupino strastnih volonterskih posameznikov (lahko jim rečemo tudi postavljalci oz. setters), ki namenjajo mesece odkrivanju novih tehnik in sestavljanju novih ugank. Nedavno je po popularnosti eksplodiral kanal Cracking the Cryptic (<https://www.youtube.com/c/CrackingTheCryptic>), kjer Simon Anthony in Mark Goodliffe rešujeta najtežje in najbolj zanimive zagonetke, ki jih je sestavil človeški um. Pomaga, da sta oba narodna prvaka in vesta, kaj počneta – če bi jaz poskusil posneti kakšen video, bi se tudi najlažje uganke prelevile v celovečerni film, nekaj, kar se sicer zgodi tudi tema mojstroma, vendar to zares pove samo to, da je video vreden ogleda.

Iz dežele vzhajajočega sonca prihaja tudi kakuro – poljudno so to križanke s števili. Uganka 1 prikazuje primer kakura, pravila pa so sila preprosta:

Celice se morajo sešteti v napisano število v vrstici ali stolpcu.

V posameznem seštevku se lahko pojavijo samo številke od 1 do 9.

V seštevku se številke ne smejo ponoviti (npr. 4 ne sme biti sestavljen kot 2 + 2).

	11	36			22	16
17			18	16		
9				18	11	
	17					
	16	29				8
17			12			
8				9		

Uganka 1: Kakuro

Pri številskih križankah je dobro pričeti z majhnimi ali velikimi celicami, kjer obstaja samo en možni seštevku števk (npr. 22 lahko s šestimi števki seštejemo samo na en možni način, pozicijo števk je treba vseeno ugotoviti). Če vam mentalna aritmetika ne leži, si lahko pomagate s kakšnim spletnim orodjem, kot je https://jalu.ch/coding/kakuro_combinations.php.

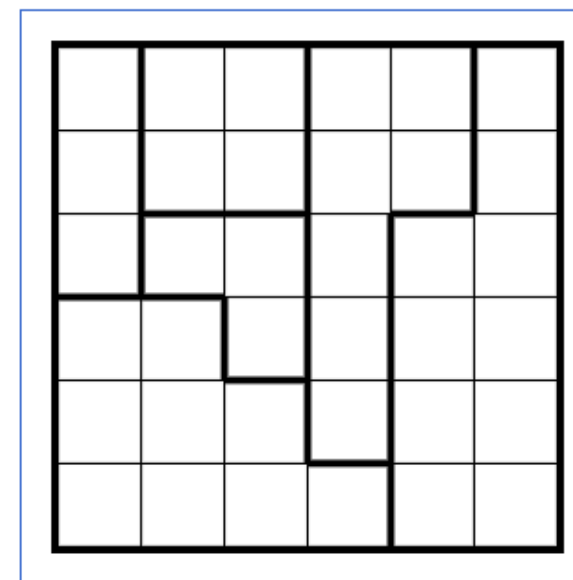
Še ena prijetna variacija ugank so ZVEZDNE BITKE (oz. Star Battle), ki v svojo zasnovo inkorporirajo tudi raznorazne "tetris" oblike. No, tetris, če uporabimo malo domišljije.

Pravila so:

V vsako vrstico in stolpec in odebeljeno območje moramo vstaviti eno zvezdico.

Zvezdice se ne smejo dotikati (tudi diagonalno ne).

In to je to! Dobra strategija v zvezdnih bitkah je vestno označevati vse celice, ki NE morejo biti zvezdice, kot je na primer tista v četrti vrstici in drugem stolpcu. Dokaz, zakaj tista celica ne more biti zvezdica, je prepuščen bralcu.

Uganka 2: Zvezdna bitka

Storil bi velik greh, če ne bi omenil tudi najbolj slavne družine ugank – sudokuje. Pravil mi verjetno ni treba ponavljati, a jih bom vseeno, ker ne bo vzelo veliko časa in ker rad navajam zadeve iz celovitosti.

Pravila sudokuja so:

V vsaki vrsti, stolpcu in 3 x 3-škatici se mora enkrat pojaviti vsako število izmed 1 in 9 (vključno).

Specifičnih sudokujev ne bom navajal, ker rastejo na spletnih drevesih in ji lahko poiščete sami, vendar bi vseeno izpostavil nytimes kot vir dnevnih "razmeroma" dobrih računalniških sudokujev: <https://www.nytimes.com/puzzles/sudoku/medium>.

Bolj zanimiva kategorija so ročno ustvarjeni sudokuji s posebnimi pravili, kjer si ustvarjalci res lahko dajo duška. Eden izmed bolj plodovitih ustvarjalcev je Christoph Seeliger, ki je ustvaril tudi "ubijalski sudoku" (Uganka 3). Pravila so identična navadnemu sudokuju z dodatno omejitvijo, da se morajo števila v manjše označenih celicah (kletkah) sešteti v zgoraj levo označeno število.

Torej, če v kletki piše 12, bi lahko znotraj nje zapisali 8 in 4 ali pa 7 in 5, vendar nikakor ne dveh enakih števil 6 in 6. Kot nekakšna kombinacija kakura in sudokuja, vendar z bolj nasilnim imenom. Bralec lahko poskusi ta ubijalski sudoku rešiti tudi na spletni strani <https://f-puzzles.com/?id=ycjow2ch>.

12		3		11		10		11
5								
		12		8		11		7
15		9						
			9			5		13
10		9						
			7		8			10
8								
	9		7		12		12	

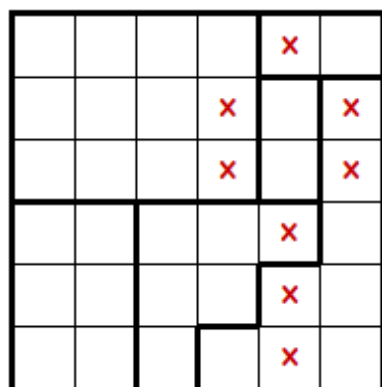
Uganka 3: Ubijalski sudoku

Ta uganka je bila vzeta iz večjega nabora ročno ustvarjenih sudokujev iz spletne igre, ki je dostopna na https://store.steampowered.com/app/1471910/Killer_Sudoku/, in kot pisec vas močno spodbujam, da si igro kupite in rešite vseh 60 ugank, ki jih vsebuje. Saj veste, za sivo možganovino.

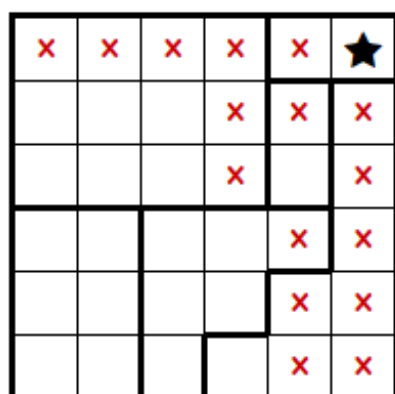
Tu se bom tudi počasi ustavil, saj verjetno že trepetate od strahu (ubijalski sudoku) in moj zadnji cilj s tem člankom je, da kogarkoli prestrašim. Poskusite rešiti kakšno izmed ugank ali pa poiščite kakšno na spletu ter mi, če želite, posredujte svojo rešitev na alen.ajanovic@vegova.si. Vesel bom vsake uganke, tudi če ne bo rešena povsem pravilno :)

Zvezdne bitke

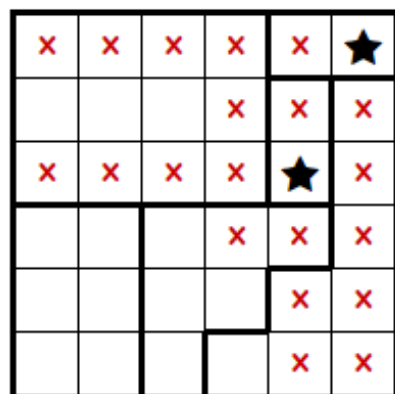
Alen Ajanovič, profesor računalništva

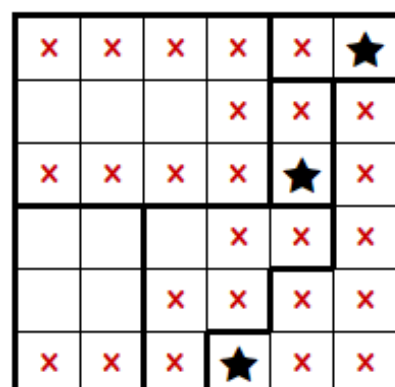
1. Vsa ta polja lahko prekrijemo s križci, ker mora biti zvezda znotraj teh dveh zadnji vrstici. kvadratkov.

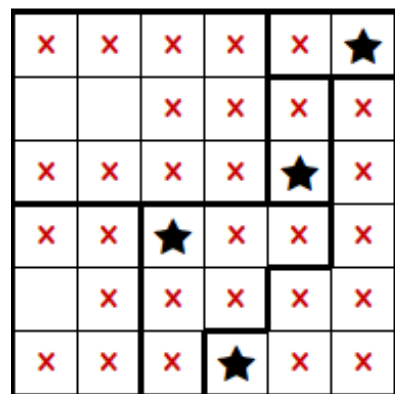
2. Ker mora biti v desnem zgornjem kotu zvezdica, jo tja postavimo. Nato prekrijemo vsa polja okoli zvezdice in na njeni horizontalni in vertikalni liniji.

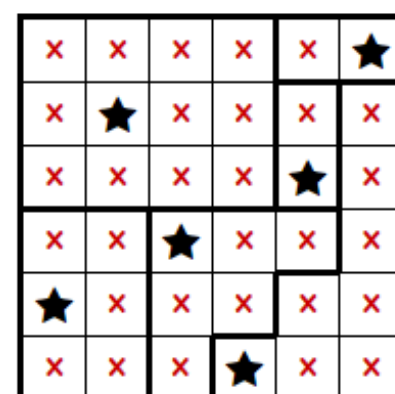
3. Ker mora biti v desnem zgornjem kotu zvezdica, jo tja postavimo. Nato prekrijemo vsa polja okoli zvezdice in na njeni horizontalni in vertikalni liniji.

4. Ponovno vidimo edino prosto mesto v katero mora biti zvezda znotraj teh dveh zadnji vrstici.

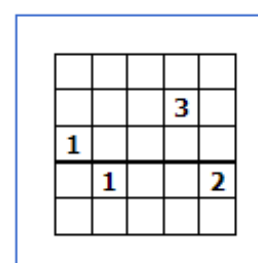
5. Ko postavimo zvezdico v četrto vrstico, lahko vidimo, da nam ostanejo samo še 3 polja, in vstaviti moramo 2 zvezdici.

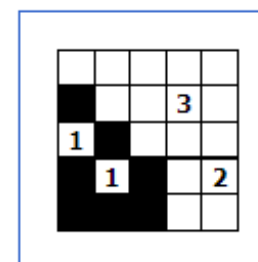
6. Rešena uganka!

Nurikabe

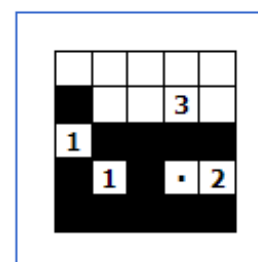
Alen Ajanovič, profesor računalništva

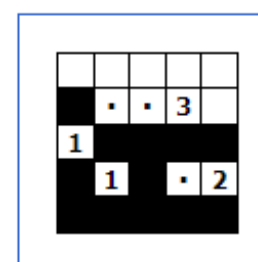
1. Ker sta obe enki že dani, pobarvamo okoli s črno. Pri zgornji enki pustimo desno zgoraj nepobarvano, saj ne vemo, če bo tam pikica trojke.

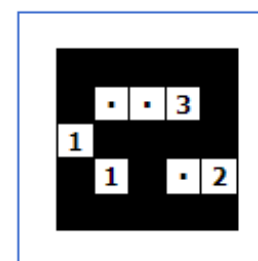
2. Zraven dvojke lahko vidimo, da bo nastal črni 2 x 2 kvadrat, kar se ne sme pojaviti. To preprečimo s tem, da postavimo pikico na levo stran dvojke. Pobarvamo okoli.

3. Uganka je skoraj že rešena, vendar nam tokrat grozita dva 2 x 2 kvadratka. Rešimo se ju tako, da postavimo dve pikici ob levo stran trojke.

4. Pobarvamo, kar ostane.

5. In je rešena :)

Krst fazanov

Jaka Kovač, G 2. B

Na Vegovi vsako leto tradicionalno izvedemo krst fazanov – prvošolčkov. Dijaki četrth letnikov tako simbolno sprejmejo medse nove dijake. Ti pa se morajo za to potruditi in dokazati, da so že pripravljeni na življenje na naši šoli.

Letos se je prisega glasila takole:

Jaz, mali puhasti fazanček,
pri polni zavesti prisegam vam,
častitljivi četrtošolci:

- da bom v naslednjem šolskem letu spoštoval dijakinje in dijake 4. letnika,
- da jih bom ob vsakem srečanju vljudno pozdravljal in se jim ne bom postavljaj pod noge na hodnikih,
- da jim bom ob vhodu v šolo odpiral težka vrata.

Svečano tudi obljubljam,

- da bom vselej priskočil na pomoč našemu hišniku, saj mi je mar za njegovo zdravje,
- da bom spoštoval vse delavce šole, še posebej legendo, hišnika Duleta,
- da bom dekletom na šoli prinašal darila in se do zadnjega boril zanje,
- da bom spoštoval profesorje in njih jeklene konjičke ter jih vljudno pozdravljal,
- da v nobeni situaciji in pod nobenim pogojem ne bom zamudil šolske malice,
- prav tako bom skrbel, da gospodu Pajduhu nikoli ne bo ostalo preveč malic.
 - da bom delal domače naloge v šoli, saj je Vegova moj drugi dom,
 - da bom priden in vzoren dijak, dokler ne naredim prve neumnosti,
 - da nikoli ne bom dobil ocene 5, razen če bo za to kriv profesor,
- da bom med poukom spal samo v primeru, da sem imel divjo noč s punco, in ne z računalniško igrico.

Vse to prisegam z največjim veseljem in v veri, da bo vsako kršitev prisega strogo kaznoval gospod ravnatelj.

Svoje usode krojači

Brina Ravbar in Leticija Frumen Čenčur, G 2. A

Kaj od mlajših generacij pričakujejo starejše in kako dobro so jih te pripravile na prihodnost? Ali lahko najprej odrastem, preden moram rešiti svet? Kaj si mislijo o družbi in kako se v njej znajdejo, predvsem pa kako nanje vpliva odraščanje v času največjega nezaupanja med ljudmi? Kakšno prihodnost so si želeli mladi pred tridesetimi leti in kaj si za prihodnost želijo mladi danes?

Takšno tematiko odraščanja lahko opazimo v gledališki predstavi Svoje usode krojači, ki smo si jo s šolo ogledali v Slovenskem mladinskem gledališču Ljubljana 12. 4. 2022. V predstavi so igrali predvsem igralci naše starosti, kar nam jo je samo še bolj približalo.

Uprizoritev v središče postavlja tri družine iz različnih družbenih slojev in jih osvetli skozi prizmo odnosa starejših generacij do mladostnikov ter vprašanj o njihovi prihodnosti. Govori o njihovih osebnih problemih, kako se ti kažejo v javnosti in kako skupaj delujejo kot družina.

Predstava je bila žalostna, a hkrati komična, imela je veliko zabavnih trenutkov. Najbolj nam je bila všeč vloga dedka z močnim štajerskim narečjem, saj je imel veliko šaljivih vložkov, ki so pripomogli k prijetnemu vzdušju v igri.

Kljub komičnosti je imela igra tudi realno, resno plat. Obudila je razmišljanje o razliki med generacijami, o vrednotah, razmerju skupnost – posameznik, o preizkušanju mej, empatiji, biti individualist ali se truditi za širšo skupnost.

Pomembno vlogo v predstavi so imele pesmi, od parodij starih jugoslovanskih hitov do čisto izvirne glasbe Mitje Vrhovnika Smrekarja.

Po predstavi smo se udeležili organiziranega pogovora z režiserko Ano Dušo in igralsko zasedbo. Govorili smo predvsem o zasedbi igralcev in pomenu igre. Nasploh nam je bila predstava, ki spodbudi razmišljanje, všeč in jo priporočamo.

»Intervju« z @vegovi.zaspancki

Uredniški odbor

Letos smo izvedli tudi intervju z ustvarjalci Instagram računa Zaspancki vegove (@vegovi.zaspancki). V portfoliju tega profila se pogosto znajdejo fotografije dijakov, ki so zaspali med poukom ali med odmori. Zaradi anonimne narave takega profila je bilo ključno, da je tudi intervju anonimen. Povedali so nam, da so račun ustvarili 3. decembra lani, prve objave pa smo se dijaki lahko razveselili že po treh dneh. Ta je bila sicer nizko kakovostni videoposnetek dijaka, ki se je odločil vzeti odmor na klopci pred učilnicami.

K potrebi po dokumentiranju dejavnosti zaspančkov nas je spodbudil zgled drugih šol. Prav tako so se dijaki že odločili, da bodo profil predali bodočim vegovcem, ko bo to potrebno.

Na vprašanje, zakaj toliko dijakov spi med poukom, so žal morali odgovoriti, da menijo, da zato, ker se pri pouku kdaj tudi dolgočasijo in da se jim zdi snov nezanimiva, zato se morajo učiti pozno v noč. Ugotovili so, da je najbolj zaspan razred R 3. B, saj dijaki tega razreda pošiljajo največ fotografij. Povsem nepresenetljivo opažanje pa je tudi, da se je število zaspančkov po koroni povečalo.

Jurij Vega

Mojca Zobel, R.A.
1922